Proceedings of the Eighth Session of the Assam Legislative Assembly assembled after the Second General Election under the Sovereign Democratic Republican Constitution of India

The Assembly met in the Assembly Chamber, Shillong at 10 A.M. on Tuesday, the 8th March, 1960.

PRESENT

Shri Mahendra Mohan Choudhury, B.L., Speaker in the Chair, eight Ministers, four Deputy Ministers and seventy-four Members.

QUESTIONS AND ANSWERS

STARRED QUESTIONS

(To which oral answers were given)

Regarding the location of the Second Medical College

Shri HARESWAR GOSWAMI (Rampur) asked:

*11. Will the Minister-in-charge of Medical be pleased to state—

(*a*) Whether any decision regarding the location of the Second Medical College has been made ?

(*b*) Whether the Committee appointed for the purpose has submitted their recommendations and if so, what is their recommendations ?

(*c*) Whether Government will be pleased to take adequate steps to enlarge the Civil Hospital at Silchar so as to enable it a two hundred bedded modern Hospital ?

Shri RUPNATH BRAHMA (Minister, Medical) replied:

11. (*a*)—No.

(*b*)—The Expert Committee appointed by the Government have submitted their report. Their recommendations are under examination of Government. I am sorry, Sir, that at this stage I cannot disclose the recommendations made by the

Expert Committee as the matter remains to be placed before the Cabinet. In public interest the information is to be kept as confidential till final decision is made.

(c)—There is already a proposal under the 3rd Five-Year Plan for expansion of the District Headquarters Civil Hospitals.

It is under this Plan there will be expansion and increase the bed strength at Silchar Civil Hospital.

Mrs. JYOTSNA CHANDA (Silchar-West) : May I know from the Government whether Government propose to start a 200 bed hospital in Silchar and divert the location of the second Medical College to other part of the State ?

Mr. SPEAKER : He has already replied the question.

Shri RUPNATH BRAHMA (Minister, Medical) : I may inform the hon. Member that the Silchar Hospital has already been expanded and the number of beds have also been increased. In the Third Five Years Plan it is going to be expanded more.

Shri GAURISANKAR ROY (Katlicherra) : Whether there is any contemplation from the side of Government to provide the Silchar Civil Hospital with more beds instead of giving the second Medical College there ?

Shri RUPNATH BRAHMA : In the normal course all the Civil Hospitals in the district headquarters are going to be expanded and on that line the Silchar Civil Hospital will also be expanded.

Shri SARAT CHANDRA GOSWAMI (Kamalpur): Whether Government will abide by the decision of the Expert Committee ?

Shri RUPNATH BRAHMA : Many factors will have to be taken into account and so I cannot say it now at this stage.

Shri HARESWAR GOSWAMI (Rampur) : When the Cabinet is expected to take decision in the matter ?

Shri RUPNATH BRAHMA : The decision is going to be taken very soon.

Establishment of a Technical School at Golaghat within the Second Plan period

†Shri DANDESWAR HAZARIKA (Morongi) asked :

*12. Will the Minister-in-charge of Education be pleased to state—

(*a*) Whether Government has lately received representation from the Bar Association and the Public of Golaghat regarding establishment of a Technical School at Golaghat Town or nearabout ?

(*b*) If so, whether Government propose to sanction a Technical School for Golaghat within the Second Plan period ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) replied :

12. (*a*)—Yes.

(*b*)—There is no possibility of starting any new technical school within the Second Plan period. In the Third Plan there is provision for setting up some more technical schools and the necessity and desirability of locating one such school for Golaghat will receive consideration on merit at that time.

Regarding issue of tickets for Gauhati and Shillong Motor Service

Shri BHUBAN CHANDRA PRADHANI (Golokganj) asked :

*13. Will the Minister-in-charge of Transport be pleased to state—

(*a*) Whether it is a fact that tickets for Gauhati and Shillong Motor Service are issued at the eleventh hour of each timing and thus putting the passengers in difficulties of booking luggages and boarding the car peacefully ?

(*b*) Whether Government propose to take steps to issue tickets in good time in the interest of passengers as well as to avoid unpleasantness ?

---

†Dr, Ram Prasad Choubey put the question in the absence of the hon. Member.

(c) Whether it is a fact that in spite of light luggage van/car the passengers of upper and lower classes are to wait for luggages at Shillong and Gauhati Motor Stations for about an hour or more, and if so, by placing light luggage van/car replacing the heavy car, how the matter has improved ?

(d) Whether it is a fact that along with the luggage of the passengers in the light luggage van/car rotten fish and other heavy wooden boxes meant for heavy car are placed therein causing heavy damages of hold-alls, suit cases, boxes and other valuable articles and if so why this state of affairs is allowed to go on ?

(e) Whether drivers are examined before allowing them to drive that they are free from intoxication ?

Capt. WILLIAMSON A. SANGMA (Minister, Transport) replied:

13. (a)—No. The ticket counters both at Gauhati and Shillong Stations are opened an hour ahead of the departure timing of each scheduled services.

(b)—Does not arise.

(c)—No. Prompt action to deliver passenger luggage is taken at both the places.

(d)—No. Passengers' luggage are always carried separately.

(e)—No. No driver is allowed to drive State vehicle under the influence of liquor.

Shri BHUBAN CHANDRA PRADHANI (Golokganj): Will the Government enquire into the fact that the tickets are not issued one hour before the departure of the buses ?

Capt. WILLIAMSON A. SANGMA: If the hon. Member still insist on it, in spite of my reply, I will make an enquiry into the matter.

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA (Saikhowa): In reply to 13 (*c*) it is stated that no driver is allowed to drive under the influence of liquor. May I know how Government ascertain that a particular driver is not under the influence of liquor ?

Capt. WILLIAMSON A. SANGMA (Minister, Transport): I have already said that no driver is allowed to drive if he is found under the influence of liquor.

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA: My question is how Government ascertain that a particular person is not intoxicated ?

Capt. WILLIAMSON A. SANGMA: If there is any report that a particular driver is under the influence of liquor then, of course, he is examined by a medical officer.

Shri SARAT CHANDRA GOSWAMI (Kamalpur): In view of the heavy rush of passengers in the Gauhati-Shillong route will the Government be pleased to increase the number of buses playing between Gauhati and Shillong ?

Capt. WILLIAMSON A. SANGMA: We are aware of the fact that the number of buses in Gauhati-Shillong route and in other routes is inadequate and we are taking action to increase the number of buses. A number of new buses has been ordered for.

Shri BISWANATH UPADHYAYA (Patharkandi): Is it a fact that State Bus conductors do not have Complaint Book with them ?

Capt. WILLIAMSON A. SANGMA: I have no such information. As a rule they are supposed to maintain Complaint Book and keep it with them.

Shri BISWANATH UPADHYAYA: But we do not find any Complaint Book with the conductors in the Shillong-Gauhati route.

Capt. WILLIAMSON A. SANGMA: I have already stated that as a rule they are required to carry with them a Complaint Book. If the hon. Member can find out a specific case, I will look into it.

Maulavi NURUL ISLAM (Dhing): Will the Government open a direct route from Shillong to Nowgong in view of the fact there are many passengers ?

Capt. WILLIAMSON A. SANGMA: We will consider it.

UNSTARRED QUESTIONS

(To which answers were laid on the table)

Registration of Farming Co-operatives on principal crops

Shri KHOGENDRA NATH BARBARUAH (Amguri) asked :

29. Will the Minister, Co-operative be pleased to state—

(*a*) How many Farming Co-operatives on principal crops on collective basis have been registered so far ?

(*b*) The percentage of total production to be kept as reserve ?

(*c*) What steps Government is taking to simplify the process of registration and working of such co-operative ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY (Minister, Co-operation) replied :

29. (*a*)—129 Societies (up to June, 1959).

(*b*)—25 per cent.

(*c*)—Process of registration is simple. No change is considered necessary at present.

As regards simplifying the process of working of Farming Co-operatives decision from Government of India is still awaited.

Amount sanctioned for 1959-60 from the Second Five Year Plan in each head under different Department

Shri SARAT CHANDRA GOSWAMI (Kamalpur) asked:

30. Will the Minister in-charge of Planning and Development be pleased to state—

(*a*) What amount has been sanctioned for the year 1959-60 from the Second Five Year Plan in each head under different Department ?

(*b*) What amount out of the above sanctioned amount has been spent up till now under different heads of each Department ?

31. Will the Minister-in-charge of Planning and Development be pleased to state—

(*a*) What amount has been sanctioned for the Plan period of five years under the Second Five Year Plan under different heads of each Department ?

(*b*) What amount out of the above sanctioned outlay has been utilised during these four years of the Second Five Year Plan period ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI (Minister, Planning and Development) replied:

30. (*a*), (*b*) & 31. (*a*), (*b*),—

A statement giving the required information is placed on the Library Table.

Regarding dearness allowance of School Board Teachers

Shri SARAT CHANDRA GOSWAMI (Kamalpur) asked:

32. Will the Minister be pleased to state—

(*a*) Why the dearness allowance of Rs.5 per month of the teachers of School Board teachers has been discontinued with effect from December, 1959 ?

(*b*) Whether the dearness allowance of the teachers of the School Boards is a charged expenditure?

(*c*) Whether the dearness allowance has been discontinued for paucity of Basic Board Funds ?

(*d*) If so, why the amount was not provided in the Budget ?

(*e*) Whether Government will be pleased to restore it immediately ?

(*f*) Whether Government will be pleased to take steps so that such unpleasant situation does not occur in future ?

Shri RADHIKA RAM DAS (Deputy Minister of Education) replied:

32. (*a*)—The allowance has not been discontinued. No payment was possible for lack of adequate financial provision.

(*b*)—No.

(*c*)—Payment of the allowance has been held up due to lack of financial provision for which the Basic Board Funds could not be paid the required amounts.

(*d*)—The expenditure involved in the payment of the dearness allowance of Rs.5 per month is to be met from savings in the State Education Plan. No such savings from the Plan could be utilised for the purpose in the current year due to reduction in the Education Plan ceiling. The amount necessary has, therefore, to be met from overall savings from the State Plan for which the Planning Commission was duly moved for approval. The amount has also been provided in the budget through supplementary demand in anticipation of Planning Commission's approval.

(*e*)—As the allowance has not been discontinued, the question of restoration does not arise. It will be paid as soon as financial provision made as above is approved.

(*f*)—In view of the urgency of this expenditure it has already been proposed for inclusion in the next year's Education Plan, and it is hoped that if the Plan ceiling is not materially reduced, there will be no more uncertainty about this payment.

Shri SARAT CHANDRA GOSWAMI (Kamalpur): Here in answer to 32 (*d*) it is stated that the amount is to be spent from overall savings from the State Plan. If so, why the amount could not be paid in time ?

Shri RADHIKA RAM DAS (Deputy Minister, Education): We had to make correspondence with the Planning Commission, Finance Department and the Accountant General and so there was delay.

Regarding Maternity and Child Welfare Centres in the District of Lakhimpur

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA (Saikhowa) asked :

33. Will the Minister, Medical be pleased to state—

(*a*) The existing number of Maternity and Child Welfare Centres in the district of Lakhimpur ?

(*b*) What are the new proposals to start such centres in the district of Lakhimpur ?

(*c*) Whether it is a fact that there are no such centres within the Assembly Constituencies of (*i*) Lahoal, (*ii*) Bogdung, (*iii*) Tinsukia, (*iv*) Doom Dooma, (*v*) Saikhowa, (*vi*) Digboi and (*vii*) Joypore ?

(*d*) Whether Government propose to make provision for such centres at (*i*) Lahoal, (*ii*) Panitola, (*iii*) Doom Dooma, (*iv*) Kakapathar, (*v*) Sadiya, (*vi*) Tingrai, (*vii*) Rohmoria, (*viii*) Moderkhat, (*ix*) Tingkhong, (*x*) Hapjan and other places of Dibrugarh Subdivision during the Third Five Year Plan ?

Shri RUPNATH BRAHMA (Medical Minister) replied:

33. (*a*)—14.

(*b*)—There are at present no such new proposal.

(*c*)—There is a Maternity Centre with Maternity Ward at Tinsukia and one Maternity Centre attached to Doom Dooma Dispensary.

(*d*)—No provision has been made separately for Maternity Centres during the 3rd Five Year Plan, as all the areas of (*i*) Lahoal, (*ii*) Panitola, (*iii*) Doom Dooma, (*iv*) Kakapathar, (*v*) Sadiya, (*vi*) Tingrai, (*vii*) Rohmaria, (*vii*) Moderkhat, (*ix*) Tingkhong, (*x*), Hapjan are already covered by the N. E. S. Blocks and Maternity and Child Health Service is usually extended to areas covered by N. E. S. Blocks by attaching doctors and midwives to the Blocks.

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA (Saikhowa): Whether the Minister-in-charge knows that even after the operation of $2\frac{1}{2}$ years of development block at Sadiya, 3 years after the operation of C.D. Blocks at Panitola and 4 years operation of N.E.S. Block at Joypur no maternity or child welfare centre has been opened there ?

Shri RUPNATH BRAHMA (Minister, Medical): I have no such information. I will look into it.

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA: In reply to *(c)* it is categorically stated that there are maternity centres at Tinsukia and Doom Dooma. From that whether we can accept or whether the Minister can accept that there is no such centre in other places although the N. E. S. Blocks are there ?

Mr. SPEAKER: It is quite obvious.

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA: In reply to (b) it is stated that there are at present no proposal to open maternity centres.

Shri RUPNATH BRAHMA: Maternity centres are already there at Tinsukia and Doom Dooma.

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA: I am speaking about other places which are covered by N. E. S. blocks and where there is no Maternity Centre.

Mr. SPEAKER: At present there is no such proposal.

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA: The reply to *(d)* is "No provision has been made separately for Maternity Centres......... as all the areas are already covered by the N.E.S. Blocks and Maternity and Child Health Service is usually extended to areas covered by N.E.S. Blocks." I am pointing out that even after fours years of operation of the N. E .S. Block no such centres have been opened. I want to know whether the Minister has got any information about that.

Shri RUPNATH BRAHMA: I have no such information at the moment. I will took into it and see what can be done.

Shri RADHA KISHAN KHEMKA (Tinsukia): माननीय মন্ত্ৰী মহোদয়ে যি ১৪ খন ঠাইত কেন্দ্ৰ খোলা কথা কৈছে তাৰ নাম দিবনে ?

Shri RUPNATH BRAHMA: সেই বিলাক হৈছে—

১। পানীগাও	২। টেঙাখাট।
৩। লেঙেৰী	৪। ডিব্ৰুগড়।
৫। শিমুলগুৰি	৬। খোৱাং।
৭। চিচি	৮। বগীনদী।
৯। বিহপুৰীয়া	১০। ঘিলামৰা।
১১। ধেমাজী	১২। চাবুৱা।
১৩। মাৰ্ঘেৰীতা	১৪। তিনচুকীয়া।

Supply of Sugar by Sitaram Mill of Baitalpur

Shri SARAT CHANDRA GOSWAMI (Kamalpur) asked :

34. Will the Supply Minister be pleased to state—

(*a*) Whether it is a fact that the Sitaram Mill of Baitalpur, U. P. tags in R/R. three or more wagons of sugar which causes great difficulties to average dealers and specially the Co-operatives to lift their allotment for shortage of fund ?

(*b*) Whether it is fact that usual trade practice is to forward one wagon under one R/R. ?

(*c*) Whether Government have instructed the said Mill to follow the usual trade practice in this matter ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY (Minister, Supply) replied :

34. (*a*)—Reports were received that some of the supplying Sugar Mills including the Sitaram Mill of Baitalpur tagged more than one wagon to one R/R.

(*b*)—No.

(*c*)—The Sugar Mills are not under the control of the State Government but the Government of India have already been requested to ensure a separate R/R. for each wagon, as this is more convenient, and this is now being done.

Annual Grant to the Assam Sahitya Sabha

Shri NARENDRANATH SARMAH (Dergaon) asked :

35. Will the Minister-in-charge of Education be pleased to state—

(*a*) What is the amount of Government grant paid to the Assam Sahitya Sabha yearly for literary work ?

(*b*) Whether a representative of the Assam Sahitya Sabha had met the Minister concerned and the Chief Minister in this regard ?

(*c*) Whether Government has decided to sanction appropriate grant to this Literary Organisation for propaganda work in the Hills and Labour areas of the State ?

(*d*) If not, why not ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) replied :

35. (*a*)—Rupees 6,000 is paid annually to the Sabha for general maintenance of the activities of the Sabha.

(*b*)—Yes.

(*c*)—Government propose to increase the annual grant to the Sabha, and also to allot a non-recurring grant to the Sabha, for its all round activities. As regards the schemes on propaganda work, Government of India have been requested to consider assistance for the scheme financially as they are reported to have specific provision for such purposes. Their reaction is being awaited.

(*d*)—Does not arise.

Establishment of a Tourist Camp at Joysagar, Sibsagar

Shri KHOGENDRA NATH BARBARUAH (Amguri) asked :

36. Will the Minister in-charge of Tourist be pleased to state—

(*a*) Whether Government is aware that a Tourist Camp is urgently necessary at Joysagar, Sibsagar Subdivision ?

(*b*) Whether Government will be pleased to make such a camp or bangalow there at the earliest ?

Capt. WILLIAMSON SANGMA (Minister, Tourist) replied :

35. (*a*)—Yes.

(*b*)—Yes.

Speaker's ruling on an adjournment motion, also a notice for privileges Motions and also an application from Shri Hiralal Patwary, M. L. A.

Mr. SPEAKER : I have received a notice for an adjourment motion, also a notice for a Privilege motion and also an application in this connection from Shri Hiralal Patwary. All these three motions are inter-connected. Yesterday two similar motions were moved by M. Moinul Haque Chaudhury and Shri Gauri Sankar Bhattacharyya and the present privilege motion and the adjournment motion and also the application from Shri Hiralal Patwary have bearing on those two privilege motions moved yesterday. I reserved my Ruling yesterday for a subsequent date. I have not come to any decision as yet. Therefore, I wish that all these motions and the application be put off to a latter date. I propose to give my Ruling on Friday next. These motions can then be taken up by the House, if it becomes necessary at all, after I give the Ruling.

Speaker's ruling on State Trading in Foodgrains

Mr. SPEAKER : I want to make one announcement. Many hon. Members have discussed on the floor of the House the policy underlying the State Trading in paddy. They have put forward very many valuable suggestions in this regard. They have also pointed out some of the defects in the implementation of this policy. The State Trading in foodgrains is a matter which should be encouraged by every one of us. This is a milestone on the road to socialism. Many hon. Members most probably have not got the opportunity to study in full the implication of the State Trading Policy. The propaganda in this behalf is also not quite adequate. In view of these, I have decided, in consultation with the Leader of the House and the Leader of the Opposition, to send fifteen hon. Members of this House, in batches of five, to Darrang and North Lakhimpur, Nowgong, Kamrup and South bank of Goalpara Districts. In making selection of Members, I want to have nine hon. Members from the Government Party and six from the Opposition Party to be selected by respective parties. I haye requested the Transport Minister to make available three pool vehicles at the disposal of these Members and he has kindly agreed to it. The Finance Minister also has given his concurrence. The hon. Members may have their own time to go on this mission, any time they think convenient for them. I would, however, like that the report they submit after completion of this mission may be placed before the Assembly in the course of this Session. I have also requested the Minister-in-charge of Supply to give them all facilities to see things first hand. The hon. Members would do well if they also contact the agriculturist producers and explain to them the real significance behind the State Trading Scheme in addition to general propoganda they will make in its behalf.

Speaker's announcement of sending four Members to the Mizo Hills District to study the Famine condition there

Mr. SPEAKER : We have all also heard the painful story as to how our brothers and sisters in the Mizo Hills are suffering from scarcity of food. Many hon. Members have given vivid description of their suffering on the floor of this House. I have also decided, in consultation with the Leader of

the House and the Leader of the Opposition, to send four hon. Members to Mizo Hills to see how relief has been administered and to study to go the condition of the Mizo people first hand. I myself have proposed with the hon. Members. I want to have one Member from the Opposition in this mission.

I would, therefore, request the respective party leaders to submit a list of names to constitute these groups from their respective parties on Friday next. The journey to Mizo Hills will be fixed up later in consultation with the Members concerned.

General Discussion of the Budget

Shri TANKESWAR CHETIA (Nazira) : অধ্যক্ষ মহোদয়, মই কালি শিক্ষক সকলৰ বেতন বৃদ্ধিৰ কথা উল্লেখ কৰিছিলো। চৰকাৰী বে-চৰকাৰী আৰু সাহায্য প্ৰাপ্ত হাইস্কুল সমূহৰ মাজত বেতনৰ যি অসমতা আছিল তাৰ দূৰীকৰণৰ বাবে চৰকাৰে যি ব্যৱস্থা লৈছে তাত সকলোৱে আনন্দ পাইছে। এই অসমতা দূৰীকৰণৰ নামত যি নতুন দৰ্মহা নীতি গ্ৰহণ কৰা হৈছে সেই নীতি সকলোৰে কাৰণে উপাদেয় হোৱা নাই। সাহায্য প্ৰাপ্ত হাইস্কুল বিলাকত আই, এ, পাছ শিক্ষকৰ সংখ্যাই আটাইতকৈ বেচি - আৰু এই আই, এ, পাছ শিক্ষক সকলেই স্কুল বিলাকত স্থায়ীভাৱে থাকে। গ্ৰেজুৱেট শিক্ষক বিলাকে সাধাৰণতে স্কুলত কাম কৰিলেও বেচি দিন নাথাকে কাৰণ, তেওঁলোকে অন্য ঠাইত অথবা চৰকাৰী কামত সুবিধা পালেই তাৰ পৰা গুচি যায় আৰু আই, এ.পাচ শিক্ষক সকলেই তেওঁলোকৰ স্থানি পূৰাব লগা হয়। অথচ এওঁলোকৰ কাৰণে চিন্তা নকৰাটো বৰ দুখৰ কথা। তাৰোপৰি যি সকলে সাহায্য প্ৰাপ্ত হাইস্কুলত আই, এ, পাচ কৰি শিক্ষকতা কৰিছে তেওঁলোকে দীৰ্ঘ দিনৰ শিক্ষকতাৰ অভিজ্ঞতা আৰু আৱশ্যকীয় জ্ঞান আহৰণ কৰিছে। এনেস্থলত এওঁলোকৰ কাৰণে এটা বেলেগ পে-স্কেল দিয়াটো অতি প্ৰয়োজন। আজি পিচপৰা অঞ্চল বিলাকত এই স্কুল বিলাক গঢ়ি উঠাৰ পথত under-graduate শিক্ষক সকলৰ প্ৰচেষ্টা উল্লেখ যোগ্য। এই পিচপৰা অঞ্চল বিলাকৰ স্কুল বিলাকত য'ত graduate শিক্ষক পোৱা কঠিন তাত এই under-graduate লোক সকলেই স্কুল বিলাক আৰম্ভ কৰি গঢ়ি তুলি, তাত সুখ্যাতিৰে কাম চলাই আহিছে। এনে অৱস্থাত এই বিলাক শিক্ষক সকলৰ উপযুক্ত বেতন দিব নোৱাৰাটো সচাঁকৈ দুখৰ কথা আৰু এনে কৰাটো সচাঁকৈয়ে অন্যায় কৰা হৈছে। সেই কাৰণে মই ভাবো তেখেত সকলৰ দৰ্মহাৰ বিষয়টো বিশেষ সহানুভূতিৰে বিৱেচনা কৰিব লাগে।

চৰকাৰী হাইস্কুলৰ হেড মাষ্টৰৰ দৰমহা ৩৫০ টকা কৰিছে ; কিন্তু যোগ্যতা থাকলেও Aided স্কুলৰ হেড্‌মাষ্টৰৰ দৰমহা ২০০ টকাৰ পৰাহে আৰম্ভ কৰা হৈছে। মই কওঁ ১৫ বছৰৰ কথাটো বিৱেচনা নকৰি যোগ্যতাৰ কথা টোহে বিবেচনা কৰিব লাগে। আৰু ১৫ বছৰৰ ঠাইত ৫ বছৰ কৰিলে বেছি ভাল হব বুলি মোৰ দৃঢ় বিশ্বাস। ইয়াৰ লগতে আহিল অন্যান্য শিক্ষক সকলৰ কথা। Science graduate teacherৰ দৰমহাৰ আন সকলৰ দৰ্মহাৰ সৈতে কোনো প্ৰাথক্য নাই। সেই দৰেই ভূগোল, বিজ্ঞান, ইংৰাজী, গণিত আদিত প্ৰশিক্ষণৰ চাৰ্টিফিকেট বা ডিপ্লোমা লোৱা শিক্ষক সকলৰ বাবে বেতনৰ যোগে Incentive দিয়া হোৱা নাই। সেই বাবেই শিক্ষক সকলে এনে প্ৰশিক্ষণৰ বাবে যাবলৈ ইচ্ছুক নহয়। আৰু গলেও তেওঁলোকে উদ্যম নিৰথক হৈছে। চৰকাৰী স্কুলৰ মাষ্টৰ আৰু Aided স্কুলৰ মাষ্টৰৰ মাজত যিটো ব্যৱধান আছে সেইটো উঠাই দিব লাগে। তাৰ পাচত চৰকাৰে সিদ্ধান্ত কৰিব খুজিছে যে দৰমহা যদি Aided

স্কুলত Government স্কুলৰ সমান কৰে তেনেহলে চৰকাৰী নীতি অনুসৰি তেওঁলোক চলিব লাগিব। মই কথাটোৰ মত দিব পৰা নাই। Aided স্কুলৰ শিক্ষক সকলৰ জনসাধাৰণৰ লগত এটা ঘনিষ্ট সম্বন্ধ আছে গতিকে তেওঁলোকে অদলি বদলি কৰি থাকিলে তেওঁলোকে নানা আহুকালৰ সন্মুখীন হব। তদুপৰি শিক্ষক সকলক বদলি কৰিলে ঘৰৰ দৰকাৰ। কিন্তু ঘৰৰ কোনো ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰা নাই। এতিয়া Plains ৰ পৰা শিক্ষকক যদি ছিলঙলৈ বদলি কৰি আনে তেওঁলোকৰ কেৱল ঘৰৰ কাৰণেই কিমান অসুবিধা ভোগকৰিব সেই কথা আপোনালোক সকলোৱে জানে। গতিকে এই বোৰ কথা বিবেচনা হব বুলি আশা কৰিলো।

মাতৃ ভাষাৰ যোগেদি শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা হৈছে। সেইটো সুখৰ কথা, ইয়াৰ বাবে বিশ্ববিদ্যালয় আৰু চৰকাৰ ধন্যবাদৰ পাত্ৰ। কিন্তু অসমীয়া ভাষা ৰাজ্যিক ভাষা হিচাৱে লব পাৰিনে নোৱাৰি এতিয়াও সন্দেহৰ কথা হৈ আছে এই ভাষাৰ ভবিষ্যৎ সম্পৰ্কেও অনিশ্চিত হৈ আছে। অসমীয়া ভাষা ৰাজ্যিক ভাষা কৰিলে অন্যান্য ভাষা-ভাষী লোক সকলে অসন্তোষ কৰাৰ কোনো কাৰণ নাই— কাৰণ অসমীয়া ভাষা ৰাজ্যিক ভাষা হলেও অন্যান্য ভাষাও যিদৰে চলি আছে সেই দৰে চলি থাকিব। সেই কাৰণে মই আশা কৰিছো অন্যান্য ভাষা-ভাষী মানুহে ইয়াত সহযোগীতা কৰিব যাতে কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবলৈ চৰকাৰে বল পায়।

কাৰিকৰী শিক্ষা ক্ষেত্ৰত যিমান আগ বাঢ়িব লাগিছিল সিমান দূৰ আগ বাঢ়িব পৰা নাই। আৰু কাৰ্য্য ক্ষেত্ৰত দেখা গৈছে যে যিবিলাক লৰাই কাৰিকৰী শিক্ষা লৈ আহে তেওঁলোকে কোনো চাকৰী আদি লোৱা নাই। গতিকে কাৰণ কি সেইবোৰ চাই চিন্তি উপযুক্ত Syllabus তৈয়াৰ কৰিব লাগে।

ডাক্তৰ খানা সম্পৰ্কে চৰকাৰে ইতিমধ্যে যিবোৰ কাম হাতত লৈছে সেইটো প্ৰসংশনীয় হৈছে। কিন্তু যিবোৰ ঠাইত ৰাইজে নিজে ঘৰ সাজি দি ডাক্তৰ খানা দাবী কৰিছে তাৰ বিষয়ে চৰকাৰে কোনো ব্যৱস্থা কৰা নাই। মই আশাকৰো সেইবোৰৰ কিবা এটা সু-ব্যৱস্থা কৰিবলৈ চৰকাৰে চেষ্টা কৰিব। পশু চিকিৎসাৰ সম্পৰ্কেও একেই কথা। সদস্য বন্ধু সকলে মন্তব্য কৰিছে যে পশুৰ বেমাৰ যিদৰে বাঢ়িছে সেই অনুপাতে ডাক্তৰ খানাৰ সংখ্যা খুব কম আৰু কিছুমান ডাক্তৰ খানাত ডাক্তৰ নাই। সেই কাৰণে ডাক্তৰখানা আৰু ডাক্তৰ বঢ়াবৰ বাবে যিমান পাৰি সিমান চেষ্টা কৰিব লাগে।

বন বিভাগৰ বিষয়ে কওঁযে বহুত ৰিজাৰ্ভ ফৰেষ্টত গছ নাইকীয়া হৈ আছে। যেনে গেলেকী ৰিজাৰ্ভত ৫ মাইলৰ ভিতৰত এজোপাও উপযুক্ত গছ পাবলৈ নাই। যিবিলাক Unclassed State forest আছে সেই বোৰটো উল্লেখ যোগ্য গছ পাবলৈ নাই। গতিকে এই বোৰতো সোনকালে গছ ৰোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। যিবোৰ খেতিৰ উপযুক্ত মাটি এই unclassed forest সেই বোৰত খেতি কৰিবলৈ দিব লাগে। গাঁৱে ভুয়ে যিবোৰ চৰণীয়া পথাৰ আছে, সেই বোৰক V. G. R. আৰু P. G. R. কয়। শালী খেতিৰ অনুপযুক্ত কাৰণেই V. G. R. আৰু P. G. R. নাম কৰণ কৰা হয়। আজি কালি সেই বোৰতো খেতি কৰিবলৈ ধৰিছে আৰু ইফালেদি বে-দখলকাৰী বুলি মানুহ বোৰক চৰকাৰে উচেছদ কৰিছে। যিবোৰ গ্ৰেজিঙৰ চাৰিও ফালে খেতিৰ মাটি আছে আৰু ৰাইজে যিবোৰ গ্ৰেজিঙত কঁুহিয়াৰ আদি বাম খেতি কৰিছে সেই বোৰৰ পৰা মানুহ উচেছদ নকৰি চৰকাৰে কিবা এটা সু-ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

এতিয়া মোৰ সমষ্টিৰ বিষয়ে দুআষাৰ মান কওঁ। নাজিৰা সমষ্টিটো শিৱসাগৰৰ ভিতৰতে বৰ পিচ পৰা। তাত শিলাকুটি আৰু আঠখেল আদি পাচোট মৌজা আছে যি কেইটা শিৱসাগৰৰ ভিতৰত বৰ ডাঙৰ ডাঙৰ মৌজা। আঠখেল মৌজাত হাইস্কুল এখন নাই। এতিয়া এখন স্কুল খোলা হৈছে যদিও চৰকাৰী সাহায্য পাবৰ ব্যৱস্থা হোৱা নাই। মই আশা কৰো এই পিচ পৰা হাইস্কুল খনে উন্নতি কৰিবলৈ চৰকাৰে সহায় কৰিব।

মোৰ সমষ্টিৰ আৰ্থিক অৱস্থাৰ কথা নিবিবি নকৈ যোৱা ২৫ ফেব্ৰুৱাৰীত জনমভূমি কাকতত ওলোৱা এটা বাতৰি কলেই যথেষ্ট হব দৰিদ্ৰতাৰ নিস্পেষণত জৰ্জ্জৰীত হৈ নাজিৰাত শিলাকুটি মৌজাৰ মবাণ গাৱঁৰ শ্ৰীমতি বিনন্দা চাকিয়াল নামৰ এজনী তিৰোতাই তিনিটা সন্তানৰ সকটিক পানীত পেলাই নিজে আত্মহত্যা কৰিব খুজিছিল। ওচৰ চুবুৰীয়া মানুহে খবৰ পাই পুলিচক খবৰ দিয়াত মানুহ জনীক গ্ৰেপ্তাৰ কৰি শিৱসাগৰ হাজোতত ৰাখিছে। মানুহ জনীৰ গিৰিয়েক ৩ মাহ মান আগতে মাগিবলৈ ওলাই গল ঘূৰি অহা নাই। ইয়াৰ পৰাই বুজিব পাৰিব মোৰ সমষ্টিৰ অৱস্থা। আকৌ যোৱা এক মাচৰ্চৰ আসাম ট্ৰিবিউনত এটা বাতৰি ওলাইছে যে মন্ত্ৰীসকল আৰু সদস্য সকল লাকুৱালৈ গৈ শিলাকুটি মৌজাৰ দাৰিদ্ৰতা সম্বন্ধে দুঃখ প্ৰকাশ কৰে আৰু আশ্বাস দিয়ে। শিক্ষা, স্বাস্থ্য আৰু ৰাস্তা-পদুলীৰ সুবিধা দিব। সেই আশ্বাস বাণী পূৰণ নহল। আজিলৈকে তাত এক ইঞ্চিও গড়কপ্তানীৰ ৰাস্তা হোৱা নাই - ডাঙৰ ডাক্তৰ খানাও নাই। লাকুৱাত যিখন হাইস্কুল আছে সেইখনো চাহ বাগিচাৰ মালিকে কৰি দিছে। চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা কোৱা হৈছিল যে ৰাইজে স্কুল ঘৰ সাজিলে আধা খৰচ বহন কৰিব। এতিয়া সেইটো কাৰ্য্যত পৰিণত কৰা দেখা নেযাই। নাজিৰাত গড়গাঁও কলেজ নামে এখন কলেজ খুলিছে। মই আশাকৰো চৰকাৰে সাহায্য দি উচচ শিক্ষাৰ পথ যাতে মুকলি কৰি দিয়ে। মোৰ সমষ্টিত মথাউৰি বন্ধা বা অন্যান্য কামত চৰকাৰে এক পয়চাও খৰচ কৰা নাই। আশাকৰো এই পিচপৰা সমষ্টিটোৰ উন্নয়নৰ বাবে চৰকাৰে যথোচিত ব্যৱস্থা কৰিব। ইয়াকে কৈ বিত্ত মন্ত্ৰীৰ ভাষণ সমথন কৰি অভিনন্দন জনাইছো।

Mr. SPEAKER: I have got sixteen names in the list of speakers on the budget discussion and I wish to complete this discussion with 240 minutes. So I would request all hon. Members participating in this debate to take only 15 minutes each so that all of them can take part.

Shri EMERSON MOMIN [Baghmara (Reserved for Scheduled Tribes)]: Mr. Speaker Sir, I also want to congratulate the Finance Minister for his presenting the Budget of this State for the year 1960-61. You know Sir, he must have drained much of his energy in preparing this Budget as also the speech. I want to speak only a few words and in doing so, I want to concentrate only on the matters which we need most. Government have done a lot of things to the Garo people and for that we are not ungrateful to the Government. I cannot enumerate all the things done by the Government to us because I do not want to take much time of the House. Still I feel sorry Sir, to inform the Government that our district stands as problem district in the State and there is a reason behind it. The main and most serious problems of our district is that it is a border district with East Pakistan and for that many unpleasant happenings are there which cause a lot of trouble to our people. Our trouble is mostly felt in that section of the district which is closely connected with Mymensingh.

In this connection I may inform the House that it is not unknown to the Government that more roads will have to be built in Garo Hills District, but I am sory to inform the House that the progress for the construction of roads is very slow. For the purpose of defence the construction of roads from Dalu to Baghmara should be taken up immediately. But I am inform the House that construction of roads from Damra to Rongjeng is still in the hands of the Forest Department, I suggest that this portion should be taken up by the Public Works Department. The construction of bridges also should be taken up. As a matter of fact, most of the villages in Garo Hills District are not connected with each other for want of bridges. The construction of a road from Damra to Rongjeng should have been taken up all from Damra to Rongsenggiri. In connection with the bridge construction I may also inform the House that three years back a major bridge was constructed over the Kalu river but after the construction of the bridge was completed within a year it was dismantled. It is not known why the bridge was constructed. If it was not feasible for motor cars or bullock carts the bridge should not be dismantled but it should have heen allowed to remain for the pedestrians. Therefore, I request Government to see that more bridges are constructed soon. Also I may inform the House that about two years back a complete bridge over the Kalu river near Mankachar was dismantled due to the fact that the structure of the bridge was not safe and sound. A few lakhs of rupees had been spent for the bridge and if it was found not passable for cars, carts it should have been left for the use of the pedestrians Since the bridge was dismantled, I would now request Government to start construction of a new bridge as early as possible to mitigat the difficulties of the people. A bridge over the Jingram is also now badly needed for which the people have submitted a memorandum to Government to take up the construction of the bridge as early as possible. I hope Government will kindly see to this and take necessary action immediately. The Chief Minister in his whirl-wind tours in my district sometime during the fourth week of January last, visited almost three-fourths of the district in three or four days but the whirlwind tours of the Chief Minister from Tura to Baghmara and back in the evening, from Tura to Mahendraganj and back in the evening and then to Resubelpara and other places might have given him some idea about the need of the district for bridges, roads and other important problems and difficulties of the district,

Now about construction of roads and bridges I understand that the Public Works Department can not cope with the volume of works on account of shortage of staff. I request that Government may please see to this and take necessary action so that the Public Works Department may get the necessary staff to undertake the works immediately. Also the road from Mendipathar to Krishnai is only 8 miles but I may inform the House that this road is neither motorable or even passable for carts during the monsoon. This is an important road because it supplies essential commodities to a great number of people. I request Government to take necessary action to make the road motorable.

As far as agriculture is concerned although Government is eager to give sufficient fund in all possible ways, I do not understand why the Government is unable to do so. In this connection, I would like to read out for the information of the House a few lines from the Elwin Committee's suggestions.

Dr. Verrier Elwin, who was appointed by the Home Ministry last year as Chairman of five-man committee to examine the working of the Multipurpose Tribal Blocks which were established three years ago for the intensive development of the more remote tribal areas throughout India, said in Calcutta on Saturday that his report was finished and would be persented to the Government shortly. This report which runs to over 600 typed pages, discusses tribal problems in all their aspects .... Dr. Elwin considers that the greatest of these problems is poverty and that it is essential to press forward with development schemes, for improved agriculture and irrigation so that the tribal people may enjoy a standard of living comparable to that of the rest of India. The second problem is to bring to tribals out of their isolation..............For this purpose very large sums of money are deeded for roads to open up the tribal areas."

Dr. Elwin recommended that the rapid development of the tribal people during the Third Five Year Plan is through the new Multipurpose Tribal Blocks. There is of course one Multipurpose Block in Garo Hills District but that is not functioning well. For the development of Garo Hills District we require roads and these should be maintained and opened up every where.

Sir, when Shri B. N. Dattar, Minister for Tribal Welfare in the Ministry of Home Affairs came to Assam he visited Cherrapunjee and Shella also and he said openly that roads should be constructed immediately in the interiors of tribal areas so that the essential goods can be transported from place to place. I hope Government will consider this problem seriously and take necessary action as early as possible.

Sir, elephants are so numerous in Garo hills, they are roaming about in the interiors and the villagers are very much afraid of them. It is a real story that one man was also killed by an elephant recently. In 1958 a herd of wild elephants damaged 70 houses and destroyed the crops. During the last visit of the Chief Minister to Garo Hills some people represented to him about the damage done by the elephants and I am thankful to the Chief Minister for having sanctioned a sum of Rs.5,000 to compensate the loss suffered by the people. The Deputy Commissioner told me that another sum of Rs.5,000 would also be required for the same purpose.

Sir, Government is anxious to make the Fruit Preservation Centres a success at Shibbari and Baghmara and also in other places. I would request to see that another such centre may be started at Resubelpara where a good number of oranges are available.

Sir, another point I want to say, is about the slow progress of the Agriculture Department and the reason for this is that the department is understaffed. Even this department has not got sufficient Demonstrators. I hope Government will see to this also and take necessary action. I suggest that some Inspectors may also be sent to Garo Hills.

Another thing is that now-a-days we find that the Government officers are not sincere and faithful. They do not seem to take much interests in their works and even some of the officers are in the habit of accepting bribes from the people. In this connection, I may inform the

House that mostly the officers of the Fishery Department are not faithful and many complaints are made against them. I request Government to look into the matter and do the needful in order to root out such practice of corruption by the officers.

Another point is that since the imposition of the Chin Hills Regulations the number of wild elephants is increasing and menacing the villagers. Sir, in the Forest Reserves, there are forest villagers. These people are compeled to work 20 days in a year with forced labours on meagre payment.

If necessary, they have to shift from place to place, even upto a distance of 10 to 15 miles. There are widows who even have to work because they are dwellers there for a number of years. So, I would request Government to see that the question of forced labour in Garo Hills is carefully reviewed by Government.

About the protection of animals, I would say that we have plenty of animals in herds roaming everywhere. During the last two years, they have been breaking down houses ; in one instance, 70 houses have been broken and District Council could only give some compensation and in another case very recently, about 4 or 5 elephants broke 10 houses, and had eaten up granaries in which stored grains were there. District Council could give only meagre grant. But the Border Committee, Sir, recommended that the rules or laws under which the wild animals are protected should be relaxed, so that people can destroy dangerous animals everywhere, and our people may be allowed to shoot such animals so that we may scare them away. I think hon. Members know very well, recently, last year, in what month I do not exactly remember, the Government of Bihar announced that any animal that stands danger to human life should be killed and no action will be taken against him. Why not the Assam Government follow suit, so that at least in Garo Hills, our people may be free from depredations from such animals. Now, in this way, our people will receive much blessings if we can get rid of such depredations from these animals. I do not want to dilate, but according to the wishes of the Assam Government, the District Council is to look after the affairs of the district. One hon. Member from the Opposition the other day said that the amendment of the Sixth Scheduled was a nuisance. I do not know how.

Another thing, sir, is about the conduct of justice in the district, in petty cases the tribals and non-tribals have to go to the Deputy Commissioner and seek his help when dates for criminal cases are postponed one after another. Sometimes a case drags on for over three years and ultimately dropped and people suffer more. Like in many other instances, Sir, if Government does not come to the rescue of our people, the District Council cannot effectively help us in these matters. With these few words, I resume my seat.

Shri PHONI BORA (Nowgong) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই সদনত বাজেটৰ ওপৰত হোৱা আলোচনাত অংশ গ্ৰহণ কৰি শাসক দলৰ তৰফৰ পৰা কেইবা জনো সদস্যই যি বক্তৃতা কৰি গ'ল মই কব নোৱাৰো তেখেত সকলে বাজেট সমৰ্থন কৰিলেনে বিৰোধীতা কৰিলে। তেখেত সকলৰ বক্তৃতাৰ পৰা মোৰ ধাৰণা এয়ে যে তেখেত সকলে বিৰোধী দলৰেই মত বাদ প্ৰচাৰ কৰিলে আৰু মোৰ মনেৰে তেখেত সকল বিৰোধী দলৰ ফালেদি থকাই উচিত আছিল। মাননীয় সদস্য বন্ধু শ্ৰীযুত টঙ্কেশ্বৰ চেতিয়াই তেখেতৰ সমষ্টিৰ কথালৈ আঙুলিয়াই যি বক্তৃতা কৰি গ'ল সিয়েই স্বাধীনতাই আজি ১২ বছৰীয়া কালছোৱাত অন্য ফলা-ফলৰ অসমৰ প্ৰায় বিলাক অঞ্চলৰ প্ৰতিচ্চবি বুলিব পাৰি আৰু এই ফালৰ পৰা তেখেতৰ বক্তৃতা মই সমৰ্থন কৰো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এই সদনত মই যদিও এজন নতুন সদস্য তথাপি জানো যে এই সদনত যিবিলাক ইংৰাজী নুবুজা সদস্য আছে বুজিবৰ কাৰণে বাজেট ভাষণটোৰ অসমীয়া কপি বিচাৰিছিল কিন্তু তাৰ বিনিময়ে অসমীয়া জনসাধাৰণে অসমীয়া ৰাজ্যভাষা কৰিব লাগে বুলি কৰা দাবীৰ প্ৰভুত্বৰ হিচাবে সদায় চলি অহা পদ্ধতি এটাক বাদ দি বাইজক চৰকাৰে উত্তৰ দিছে "যে তহঁতে অসমীয়া ৰাজ্যভাষা বিচাৰি দাবী তোলাৰ স্পৰ্দ্ধা হৈছে—যা, যি আছিল, তাকো বধ কৰিছো কি কৰিবি কৰ"। অধ্যক্ষ মহোদয়, চৰকাৰৰ এই কাৰ্য্যত অসম বাসীয়ে, গৰিহনা দি নেৰিব - বৰং মই ভাবো চৰকাৰৰ এই মনোভাব দেখি অসমৰ বিৰাট জনগণে চৰকাৰে জনগণৰ প্ৰতি বিশ্বাস ঘাটকতা কৰা বুলিয়েই অভিযোগ কৰিব আৰু এনে আৱহাওৱা চলি থাকিলে দেশ গঠন কাৰ্য্যত জনগণৰ সহযোগীতা আশা কৰাটো নিৰৰ্থক হবলৈ বাধ্য।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বছৰৰ বাজেট খন Surplus অৰ্থ্যাৎ ৰাহী বাজেট বুলি আখ্যা দিয়া হৈছে আৰু ইয়াৰ ভিতৰলৈ সোমাই মই বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ক প্ৰথমতে অভিনন্দন দিওঁ এই কাৰণেই যে, তেখেত সংখ্যাৰ মেৰ পাকৰ ভিতৰতো সত্যক অস্বীকাৰ কৰা নাই আৰু সত্যক স্বীকাৰ কৰি বিৰোধী দলৰ সমালোচনাকেই সত্য বুলি প্ৰমাণ কৰিছে। বিত্তমন্ত্ৰীয়ে ৰাহী বাজেটৰ কথা কবলৈ গৈ বাজেট বক্তৃতাৰ ৫৫ পৃষ্ঠাত কৈছে—যে এক কোটি টকাৰ ৰাহি দেখুৱা হৈছে ৮৩:৬৮ লাখ টকা উদ্ধাৰ কৰাৰ পিচত আচল ৰাহি মাত্ৰ থাকিলগৈ১৭:৮৪লাখ টকা। সিও নাথাকিল হেতেন যদি ৰিজাৰ্ভ ফাণ্ডত উপযুক্ত পৰিমাণে টকা ধৰা হল হেতেন। এনে অৱস্থাত যি সকল মাননীয় সদস্যই উদবৃত্ত বাজেট দেখি ঠেং দাঙি দাঙি নাচিবলৈ ব্যৰ্থ প্ৰয়াস কৰিছে মই কওঁ তেখেত সকলৰ তেনে কৰাৰ কোনো কাৰণ নাই। It is like moon shine and non-sense এতিয়া মই কব খুজিছো ৰাহি বাজেট নো কেনেকৈ কৰপৰা দেখুৱাইছে ? 'পাবলিক লন' ৰ যি টকা সেই টকা শিল্পৰ কাৰণে লৈ শিল্পত খৰচ নকৰি খাদ্যবস্তুৰ বেপাৰত খটুৱা হৈছে। সেই টকাটো খাদ্যবস্তু বিক্ৰি হলে উদ্ধাৰ হব গতিকেই উদবৃত্ত। আন এফালৰ পৰা যদি চোৱা যায় তেন্তে দেখা যাব যে বছৰৰ আৰম্ভনি হল ৮০·৫২ লাখ টকাৰে ; কিন্তু বছৰৰ শেষ হব কেৱল ১৭:৮০ লাখ টকা থৈ। গতিকে সেই ফালৰ পৰা গতিটো উৰ্দ্ধ গামী নহৈ নিম্নগামী হোৱাটো পৰিস্কাৰ।

অধ্যক্ষ মহোদয়, শিল্প মন্ত্ৰী মহোদয়ে দাবী কৰে যে অসম, ভাৰতৰ শিল্প নিৰ্দ্দেশক মেপত ভালকৈ আবিৰ্ভাব হৈছে - কিন্তু অলপ দকৈ চালেই দেখা যাব যে, দ্বিতীয় পৰিকল্পনৰ শেষ বছৰৰ বাজেটতো শিল্পৰ কাৰণে আটাইতকৈ কমটকা ধৰা হৈছে আৰ্থাৎ শতকৰা ৭:৩। পাবলিক ল'ন পোৱা হৈছিল ২৭৬:৪০ লাখ।

চলিত বছৰত তাৰ খৰচ হৈছে মাত্ৰ ৪২:২০ লাখ। ১৯৬০-৬১ চনত খৰচ হব বুলি আশাকৰা হৈছে ৭০ লাখ। তথাপি পৰি থাকিব এক কোটি ৬৪ লাখ আৰু এই টকা তৃতীয় পৰিকল্পনাত খৰচ কৰিবগৈ লাগিব। টকা খৰচ কৰিব নোৱাৰাটো কি গৌৰবৰ কথা নে এইটো বদনামৰ কথা।

অধ্যক্ষ মহোদয়, বিত্ত মন্ত্ৰী মহোদয়ে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে যে মাহী আইৰ সাদৰ স্বৰূপে মনোভাব দেখুৱাই আহিছে সেই কথা প্ৰকাৰন্তৰে স্বীকাৰ কৰিছে। মই তেখেতৰ লগত একমত যে যদি ভাৰতীয় ইউনিয়ন শক্তি শালী হব লাগে তেন্তে কেচা-মাল আৰু প্ৰাকৃতিক সম্পদেৰে ভৰপূৰ এই ৰাজ্য খনৰ দ্ৰুত উন্নতি, কেন্দ্ৰৰ সহায়ৰ বাহিৰে অসম্ভব। তাৰোপৰি ইয়াৰ যি বিলাক শিল্প জাতীয় সমষ্টিত পৰিণত কৰিবলৈ মূলধন গোট খুৱাব পাৰি সেই বিলাকৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ-শীল। গতিকেই কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বৰ্ত্তমানলৈকে অসমৰ প্ৰতি যি মনোভাব দেখুৱাই আহিছে তাৰ দ্ৰুত পৰিবৰ্ত্তনৰ আৱশ্যক। এই ক্ষেত্ৰত গোটেই ৰাজ্য এক হোৱা প্ৰয়োজন। কিন্তু অসম চৰকাৰে যদি অনৰ্থক এখন "চাৰপ্লাচ" বাজেট দেখুৱাই তাৰ ফলত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা সহায় পোৱা দূৰৰ কথা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক আত্ম সন্তুষ্টহে কৰা হব মাত্ৰ।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয়ে টকা খৰচ টো দেখুৱাইছে কিন্তু ফলটো কি হৈছে ? তেখেতে নিজেই স্বীকাৰ কৰিছে যে সৰ্ব্বভাৰতীয় ক্ষেত্ৰত গাই মূৰি আগ বাঢ়িছে ১৯৫৭-৫৮ চনত ২৭৬ টকাৰ পৰা ১৯৫৮-৫৯ চনত ২৯১ টকা, অৰ্থাৎ শতকৰা ১৫ ভাগ কিন্তু অসমত ১৯৫৭ চনত আছিল ২৬৬ টকা আৰু ১৯৫৮ চনত হৈছে ২৭২ টকা, শতকৰা ৬ভাগ মাত্ৰ। ব্যৱধানটো চাওক।

চাৰ, এই গাইমূৰি আয়ৰ হিচাবটো অত্যন্ত বিভ্ৰান্তিকৰ। ধৰক আমি ১৫ জন লোক দোকানলৈ গলো; ৩ জনে মিলি ৩০ টা ৰসমলায় খালো বাকী ১২ জনে সুদা চাহকে খালো কিন্তু গড় হিচাব কৰোতে গাইমূৰি খোৱা হল ২ টা কৈ ৰসমালয়। আমাৰ *per capita* income ও উলিওৱা হয় তেনেকৈয়ে। পুঁজিপতি অৰ্থবান সকলৰ লাভ আৰু বেঙ্ক বেলেন্সৰ ভাগ চৰকাৰী হিচাবত চালচিগা এমুঠি ভাতৰ কাৰণে দুৱাৰে দুৱাৰে ভিক্ষা কৰি ফুৰা মানুহ টোৰ গাটো পৰে।

Expenditure side টো চাওক। পুলিচৰ খাতত ব্যয় বৃদ্ধি কৰা হৈছে ৬৬:৪১ কিন্তু নতুন পে স্কেল মতেও এজন কনিষ্টবলৰ দৰমহা আজিহব মাত্ৰ ৩৫ টকা, A.S.I., এজনৰ হব ৬০ টকা। ঘোচ খাবলৈকেহে তেওঁলোক বাধ্য কৰা হৈছে।

শিক্ষাত খুব টকা খৰছ কৰাৰ কথা কোৱা শুনিছো কাৰ ভাগত কি পৰিছে চালে দেখিব যে প্ৰাথমিক শিক্ষকৰ ভাগ্যত এতিয়াও পৰিছে মাত্ৰ ৩০ টকা। পিয়ন চকিদাৰ এটাৰ ভাগত পৰিছে মাত্ৰ ২৮ টকা। কনিষ্টবল প্ৰাইমাৰী শিক্ষাৰ চকিদাৰ এইবোৰ কি মানুহ নহয় ? এওঁলোকৰ কি লৰা ছোৱালী নাই ? এওঁলোকৰ কি জাৰ নালাগে ? ভোক নালাগে ? মই কব নোৱাৰো এইখন বাজেটক ওপৰ শ্ৰেণীৰ মানুহৰ বাজেট নুবুলি কেনেকৈ সমাজ তান্ত্ৰীক পেৰ্টাণৰ বাজেট বুলি কোৱা যাব।

চাৰ, অসমৰ ক্ৰমবৰ্দ্ধমান সমস্যা বোৰৰ সমাধান কৰি ৰাজ্যখন সৰ্ব্বাঙ্গীন উন্নতি বিধান কৰিবলৈ হলে দৰকাৰ কৃষি সংস্কাৰ, শিল্প বৃদ্ধি বিশেষকৈ বিজুলি শক্তি, তেল, চিমেণ্ট উৎপাদন বৃদ্ধি আৰু কিছুমান ইঞ্জিনিয়াৰিং আৰু প্ৰয়োজনীয় বস্তুৰ কল কাৰখানাত মনোযোগ দিয়া। চৰকাৰে আত্ম সমষ্টিৰ মনোভাব দেখুৱালেও এই কথা স্পষ্ট যে আমি কোনো বিষয়তে তেলৰ বাদে আগ বাঢ়িব পৰা নাই।

বিত্তমন্ত্ৰীয়ে স্বীকাৰ কৰিছে যে আনকি ২ য় পৰিকল্পনাতো productive investment ৰ দিহা কৰা নহল। আটা মইদাৰ মিল বহুৱালে দেশ ধনী নহয়। আনকি এইবাৰ বাজেটতো ১২ লাখ টকা কেৱল মাটি কিনোতেই খৰছ হব। উমট্ৰুৰ খৰচ ২:১২ লাখ ই বিজুলি শক্তি দিব ৪,৪০০ কিলওৱাট দিছে মাত্ৰ ২৮০০ কিলওৱাট। উমিয়ামত খৰচ হব ৭:৫০ কোটি। বিজুলি শক্তি দিব ২,৭০০০ কিলওৱাট কপিলি প্ৰজেক্ট লোৱা হলে প্ৰথম স্তৰত খৰচ হলহেতেন ১৫ কোটি, শক্তি দিলে হেতেন ৯২,০০০ কিলওৱাট। বিজুলি শক্তিত আমি ভাৰতৰ ভিতৰত আটাইতকৈ পিচপৰা। উমট্ৰু, উমিয়াম প্ৰজেক্ট হৈছে কিন্তু কপিলী এতিয়াও আৰম্ভ হোৱা নাই। কপিলী ভেলিত সম্পূৰ্ণ কৰিলে ৩৭ কোটি টকা খৰচ হব, পাওৱাৰ দিব চাৰেচাৰি লাখ কিলওৱাট।

জন স্বাস্থ্যৰ ফালে চালে প্ৰথম পৰিকল্পনাত আছিল ২,৮৭২ ডাক্তৰ— ১৯৫৬ চনত ২৯৯৪ জন আশা কৰা যায় ১৯৬০ চনত ৩,৫০০ হবগৈ। অসমত এজন ডাক্তৰে ৪,৭৪৪ জন মানুহক চাব লাগে বঙ্গ দেশত এজন ডাক্তৰে ১,৪৮৬ জন মানুহক চায়, বিলাতত এজন ডাক্তৰে মাত্ৰ ১,০০ মানুহ চাব লাগে। আমাৰ ইয়াত কেতিয়া এনে দিন আহিব গতিকেই আমাৰ অৱস্থা কি ভাবি চাওক।

আয়ৰ ফালটো চোৱা যাওক। তাতো দেখিব দুখীয়াকেই চুহি খোৱা হৈছে। Sales Tax আৰু অন্যান্য Taxes and duties আদায় হৈছে ১৮৯-৮৯ লক্ষ টকা। Sales Tax এটা পৰোক্ষ কৰ এই কৰ দুখীয়া জনসাধাৰণৰ পৰা চুহি চুহি আদায় কৰা হয়। ইফালে Cost of living index চৰকাৰৰ নিজা হিচাব মতেই হৈছে—

১৯৪৪ চনত ১০০ টকা।
১৯৫৫ চনত গুৱাহাটীত ১১২ টকা।
তিনিচুকীয়াত ১০৯ টকা।
১৯৫৯ চনত গুৱাহাটিত ১৩১ টকা।
তিনচুকীয়াত ১৩৩ টকা।

আনফালে শ্ৰমিক শ্ৰেণীৰ জীৱন ধাৰণৰ খৰচ বৃদ্ধি হৈছে আৰু খেতিয়কে পোৱা পইছা আৰু কৰা খৰছৰ মাজত প্ৰতিকুল অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছে অৰ্থাৎ যিমান পয়চা পায় তাতকৈ বেচি খৰছ হয়। এই কথা মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ বক্তৃতাত ওলাই পৰিছে। গতিকে এই কথা পৰিস্কাৰ আৰু দৃঢ়তাৰে সৈতে কব পাৰি যে প্ৰথম আৰু দ্বিতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত ৭৫ কোটি টকা অসমত খৰচ কৰিলেও দুখীয়া দুখীয়া হৈয়ে আছে আৰু ধনী ধনী হৈছে। সমাজতান্ত্ৰীক সমাজৰ ফালে টো আমি যোৱাই নাই থিক তাৰ ওলোটা পুঁজিবাদী সমাজৰ ফালেহে আমাক এই চৰকাৰে টানি নিব ধৰিছে।

নিবনুৱা সমস্যাৰ ফালৰ পৰা অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি দুটা পৰিকল্পনা পাৰ হওঁ হওঁ আৰু তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ ওচৰ চাপিছো। নিৰপেক্ষ ভাৱে বিচাৰ কৰি যি পাইছো সেই কথা অস্বীকাৰ কৰাৰ কাৰো উপায় নাই। পৰিকল্পনাও অথনীতিৰ আৰু এটা মূল কথা হৈছে বছৰে বছৰে নিবনুৱাৰ কৰ্ম্ম সংস্থান কৰা আমাৰ দেশত কি ঘটিছে ?

দ্বিতীয় পৰিকল্পনাৰ প্ৰাৰম্ভতে নিবনুৱাৰ সংখ্যা আছিল ১৬,০০০ গাঁৱৰ, আৰু ৯,০০০হাজাৰ চহৰৰ। এতিয়া ৪ বছৰৰ মূৰত ইয়াৰ সংখ্যা হৈছে ৮০,০০০ গাঁৱলীয়া আৰু ৭,০০০ চহৰৰ নিবনুৱা। দ্বিতীয় পৰিকল্পনাত গাৱঁ আৰু চহৰৰ ১,৯২,০০০ হাজাৰ নিবনুৱাৰ কৰ্ম্ম সংস্থানৰ দিহা কৰাৰ লক্ষ্য নিৰ্দ্ধাৰিত কৰা হৈছিল কিন্তু আজি অলপতে কেৱল চাহ বাগানতেই প্ৰায় ৬৬,০০০ নিবনুৱাৰ নাম লেখা হৈছে। Employment Exchange ত ১৯৫৯ চনৰ প্ৰথম ৮ মাহতে ৩৪,১৪৮ জন নিবনুৱাৰ নাম ৰেজিষ্টাৰ হৈছে।

চাৰ, আচলতে হিচাব কৰিলে নিবনুৱাৰ সংখ্যা ইয়াৰ দুগুণ হব। কম নহয়। পৰিকল্পনাৰ আৰু সমাজ তান্ত্ৰীক অগ্ৰগতিৰ কি এয়ে নমুনা ?

অধ্যক্ষ মহোদয়, চৰকাৰে নিজেই স্বীকাৰ কৰিছে যে অসমৰ জাতীয় আয় বৃদ্ধি বা কমাৰ কাৰণে মূলতঃ কৃষি উৎপাদনেই দায়ী। অসম এতিয়াও এখন পিচপৰা কৃষি অথনীতিৰ ৰাজ্য। কৃষিৰ কাৰণে দুয়োটা পৰিকল্পনাত কেইবা কোটিও টকা খৰচ কৰা হৈছে। কিন্তু তথাপি দেশ এখনৰ উন্নতিৰ কাৰণে শিল্পায়ণৰ কি ভিত্তি ৰচিত কৰা হব লাগিছিল সেইটো হোৱাই নাই। আজি অসমত কৃষিয়েই গোটেই ভাৰতৰ ভিতৰতে পিচপৰি আছে। চৰকাৰে কৃষিত টকা খৰচ কৰাটো দেখুৱাই কাকো উৎসাহিত কৰিব নোৱাৰে। মাটিহীন মানুহ লাখে লাখে এতিয়াও মাটিহীন হৈ আছে। চৰকাৰী হিচাপ মতেই এক একৰ মাটি বা তাতকৈ কম মাটি থকা মানুহৰ সংখ্যা শতকৰা ১১.৪ ভাগ। এক একৰৰ পৰা দুই একৰ থকা মানুহৰ সংখ্যা শতকৰা ২১ ভাগ, দুই একৰৰ পৰা ৫ একৰ থকা মানুহ শতকৰা ৩৫ ভাগ আৰু ৫ একৰৰ পৰা ১০ একৰ থকা মানুহ শতকৰা ২৫.৫ ভাগ, অৰ্থাৎ প্ৰায় শতকৰা ৩২.৫ ভাগ খেতিয়কৰ মাটি নাই বুলিলেও হয় আৰু প্ৰায় শতকৰা ৬০ ভাগ মানুহ দুখীয়া আৰু মধ্যবিত্ত খেতিয়ক। ইয়াৰ পৰাই দেখা যায় গাৱঁ অঞ্চলত unemployment বা under-employment কি পৰিমাণৰ। খেতিৰ কাৰণে আমি এতিয়াও প্ৰকৃতি আৰু বৰুণ দেৱতাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। জল-সিঞ্চনৰ চাইন বৰ্ডবোৰ চৰকাৰৰ দেৱলীয়া পনৰ জ্বলন্ত নিদৰ্শন মাত্ৰ। সাৰ, ঋণ, ভাল কঠিয়া সকলো অপব্যয়; দুৰ্জ্জন বা ধনশালী সকলৰ হস্তাগত হয়। চৰকাৰৰ আইন কগজত আছো মাত্ৰ। চাৰ্ভে কৰোতেই জনম যায়। কিন্তু খেতিয়কে পায় কেৱল উচেছদৰ নটিচ। ফলত কোটি কোটি টকা খৰচ কৰিও চৰকাৰে নিজেই কবলগা হৈছে যে ১৯৬০-৬১ চনত অসমত ১৮.২ লাখ টকা খাদ্য লাগিব আৰু উৎপাদন আশাকৰা হৈছে মাত্ৰ। ১৬.৯ লাখ টন। দুটা পৰিকল্পনাত প্ৰায় ৭.৫ কোটি টকা খৰচ কৰা হৈছে কৃষিত; কিন্তু অসমত একৰ প্ৰতি উৎপাদন কি হৈছে ? মাদ্ৰাজৰ তিনিভাগৰ এভাগ মাত্ৰ। ১৯৫১-৫২ চনত একৰ প্ৰতি শালী আৰু আহু ধান মিলি উৎপাদন হৈছিল প্ৰায় ১৪ মোণ; ইমানবোৰ টকা ব্যয় কৰাৰ পাচতো ৯ বছৰৰ মূৰত প্ৰায় এমোণ মানুহে উৎপাদন বাঢ়িছে। এই একৰ প্ৰতি উৎপাদন মানে দোকানত ৰসগোল্লা বিক্ৰিৰ গড় পট্টাৰ দৰেই হৈছে। আচলতে নতুন মাটি খেতি হোৱাৰ ফলতহে এই সামান্য হেৰ-ফেৰ হৈছে। এইদৰে হলে এই চৰকাৰে আৰু দহোটামান পৰিকল্পনা কৰি বলৈ পলেও কৃষি সংস্কাৰ নহব বুলি ৰাইজৰ ধাৰণা হৈছে।

কৃষি জীৱনত আজি আটাইতকৈ ডাঙৰ কথা হৈছে উচেছদ। সিদিনা ৰাজহ মন্ত্ৰী মহোদয়ে মানুহ বোৰক আমি মাটি দখল কৰিবলৈ উচতাই দিয়া বুলি কৈ আইন শৃংখলাৰ প্ৰতিকৰ ভাও ধৰিছে। কিন্তু মই কওঁ যি আইন আৰু শৃংখলাই, মানুহক খাদ্য দিব নোৱাৰে, কাম দিব নোৱাৰে, কেৱল জীৱন দানহে দিবলৈ পৰামৰ্শ দিয়ে, পৃথিবীৰ ইতিহাসত সেই আইন শৃংখলা কতবাৰ মানুহে দলিয়াই পেলাইছে, তাৰ কাৰণে মানুহক কোনেও উচতাই দিব লগা হোৱা নাই। সেই কথা মন্ত্ৰী সকলে সোনকালে হৃদয়ঙ্গম কৰা উচিত। চাহ বাগিচাত চৰকাৰী অধিকাৰও খাচ মাটি পৰি থাকিব - লাখ লাখ দৰখাস্ত কৰি টকা খৰচ কৰি মানুহ হাৱবাণ হব কিন্তু মাটি নিদিয়ে। দখল কৰি খেতি কৰিলে চৰকাৰে খাদ্য উৎপাদন বৃদ্ধিৰ হিচাপ দিব কিন্তু উৎপাদন যি কৰিলে তাক উচেছদ কৰিব। এইটো কোন সভ্য জগতৰ আইন। চৰকাৰৰ কেৱল উচেছদৰহে আঁচনি আছে বন্দবস্তীৰ কোনো আঁচনি নাই। সিদিনা ৰাজহ মন্ত্ৰীয়ে কৈছিল যে মাটি দখলকাৰী বোৰ আচলতে ধনী মানুহ। মই সুধিব খোজো এজন খেতিয়কে কিমান খেতি কৰিব পাৰে ? বৰ বেচি ১২ বিঘা আৰু যিজন মানুহৰ ১২ বিঘা মাটি আছে তেওঁ আন ঠাইত মাটি দখল কৰি কি কৰিব ? মই নকওঁ যে তাৰ ভিতৰত লাভখোৰ (Spaculator) নাই। তেওঁলোকক বাহিৰ কৰক। চৰকাৰৰ পুলিচ আছে, মণ্ডল আছে আৰু এণ্টি-কোৰাপ-চন বিলাক আছে। এই ফেৰা কামো কৰিব নোৱাৰেনে ?

মই চৰকাৰক অভিযুক্ত কৰিব খোজো যে মাটি বিলাওঁতে তেওঁলোকে কংগ্ৰেছ দলৰ আৰু উচছ শ্ৰেণীৰ লোকৰ ওপৰত যোৱা মানুহকহে মাটি দিয়ে। কাকিৰ কথাই ধৰক মোৰ হাতত কাগজ পত্ৰ আছে—১৪ লাখ টকা খৰচ কৰি চৰকাৰে ১,৮০০ ঘৰ মানুহক মাটি দিলে আদৰ্শ গাওঁ পতাৰ বাবে। তাৰ ভিতৰত সৰহ ভাগ হল মাটিৰ মহাজন। জিলাৰ প্ৰায় বোৰ মণ্ডল কংগ্ৰেছৰ সভাপতি, ঠিকাদাৰ যেনে আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰী ৰামনাথ শৰ্ম্মা মহোদয়ৰ ভাই সেই সকলক দিলে। চৰকাৰৰ নামত গোটেইখন মহাজন হলগৈ। সিদিনা মই গৈ দেখিলো মাত্ৰ ৩০০ ঘৰ মানুহ আছে। গোটেই খন জংঘল হল। বাঘ হাতীৰ অত্যাচাৰত থকা মানুহ বোৰো শান্তিৰে থাকিব নোৱাৰা হল। প্ৰায় ৪০০ ঘৰ মান মানুহ গৈ তাত লৰা-ছোৱালী লৈ তাতশাল পাতি নামঘৰ, গোসাঁইঘৰ পাতি গাওঁ পাতিছেগৈ। তাৰে কিছুমান মানুহক মহাজন বিলাকে খেতি কৰাৰ কাৰণে হালোৱা কৰি নিছিল। এতিয়া চৰকাৰে সেইবোৰ মানুহক খেদিব খুজিছে আৰু মাননীয় সদস্য শ্ৰীৰামনাথ শৰ্ম্মা দেৱো সেই খেদা দলৰ এজন সেনাপতি।

মহাশয়, মই চৰকাৰক সুধিব খোজো, বোলো অনুপস্থিত মহাজন বিলাকক মাটি দি আদৰ্শ গাওঁ পাতিবনে, পাতিব যিবিলাকে নিজে হাড় ভাঙি, বাঘ, হাতীৰ লগত যুঁজ কৰি তাত নিজে গাওঁ পাতিবলৈ সোমাই গৈ সেই বোৰক মাটিদি আদৰ্শ গাওঁ চৰকাৰৰ যদি সৎসাহস আছে আৰু কৃষি উৎপাদন বৃদ্ধিৰ উদ্দেশ্য আছে, তেন্তে সাহসেৰে অনুপস্থিত মাটিৰ মহাজন বিলাকৰ মাটি কেনচেল কৰি যিবোৰ তাত নিজে থাকি খেতি কৰিব সেই বিলাকক মাটি দিয়ক। মই সদনৰ সদস্য সকলক জনাব খোজো যে তাত বিফিউজি নাই-আছে কৈবৰ্ত্ত, ট্ৰাইবেল, কোঁচ কেঁওট, কলিতা, বামুণ আদি খিলঞ্জীয়া অসমীয়া মানুহৰ সমস্যা।

অধ্যক্ষ মহোদয়, শেষত মই চৰকাৰক কব খোজো যে আজিও corruption আৰু Nepotism আদি বাৰুকৈয়ে চলি আছে। কোনো কোনো মাননীয় মন্ত্ৰীৰ বিৰুদ্ধেও মুকলি ভাৱে সেইবোৰ অভিযোগ ওলাইছে। Wastage of public money, mis use of permit, licence, control আৰু চৰকাৰী চাকৰী আদিৰ ক্ষেত্ৰতো বহু গুৰুতৰ অভিযোগ আছে। এইবোৰ দূৰ কৰিব নোৱাৰিলে ডাঙৰ ডাঙৰ কথা কেৱল কথাতেই থাকিব।

বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ে শেষত Casteism আৰু Communalism ৰ উৰ্দ্ধত থাকি দেশ গঠনৰ কামত সকলোকে এক হবলৈ আবেদন জনাইছে। মই সন্তোষ প্ৰকাশ কৰি কওঁ যে Example is better than precept.

Mrs. JYOTSNA CHANDA (Silchar-West) : Mr. Speaker, Sir, before I go into the discussion on the Budget I want to point out that while we want to speak in Bengali, we find that it is not reported properly or correctly. I feel that I do not do justice to myself if I speak in foreign language, such as, English. Sir, at the outset, I extend my heartfelt congratulation to the Hon'ble Finance Minister for presenting a surplus budget to this august House. It is very thoughtful of him to present a surplus budget because I think it will give a firm basis to start with the Third Five Year Plan. He has admitted in his speech on Page 11 that for the industrial development in the Second Five Year Plan, Government had to take loan from the Centre and also from the public. I think it is a bold and new step on the part of the Government to come to the public for loan. We feel that there is no scope for new taxation in our State at present. So, I will make a few observations regarding the same. I think Government should pay more attention in realisation of revenue and at the same time, I want to draw the attention of the Government that resettlement operation is overdue in many of the districts of our State and I think it should be taken up as early as possible. You know, Sir, that Cachar is most economically backward but it pays the highest revenue to the State, and I think the rate of royalty which comes from the extraction of oil is so low that Government should reconsider it. At the same time, Government should urge upon the Central Government that Excise duty on oil may be increased so that a major share may come to the State. At present the Government has stopped the road tax on tea but West Bengal is taking Entry tax. I would urge the Government to urge upon the West Bengal Government to relieve this duty and at the same time the Central Government may be asked to impose additional Excise duty on tea and compensate the revenue by distributing that amount to both the States of Assam and West Bengal. Sir, the Governor and the Finance Minister have stated in their speeches that our Government is trying hard to gear up the administrative machinery. It is welcomed. But I think there are some more reasons which are also to be looked into.

I feel that unless and until the sense of service to humanity and love of country are not developed in the minds of Officers there cannot be efficiency. At the same time I want to make a suggestion that the Officers should not be kept in one place for more than 3 years and they also should not be posted in their own native districts before they are in service for 10 or 12 years.

Sir, I feel that the Jail Administration is mismanaged. Last year in Silchar and Nowgong Jails many of the convicts died. When I put a question before the House in last Winter Session, the then Minister-in-charge of Jail stated that the cause of death in Silchar and Nowgong Jails was dysentery and anaemia. I think this could have been avoided if measures were adopted in time. Accommodation in jails is lacking. Specially in Silchar Jail women convicts, both lunatics and saints are kept together, and the accommodation is meant for 10 convicts. I would request the Government to set up a committee to go through the whole of the Jail Administration in the State. In the Budget I do not find any provision for more accommodation in jails.

Sir, there are so many varieties of schools in our State. Old system of teaching from primary to higher exists. Teaching on Basic *bias* has been introduced after the independence. But though we advocate Basic education yet we find that those who are great advocates of Basic education, they send their own children to the Missionary schools. These Missionaries have not come here for love of our country and I think the education they impart is not suited to our culture and environment. So I think our educationists should think over and try to develop such method of education which will be suited to us. Sir, I draw your attention to the page 45 of the book supplied by the Finance Department where we find the revised scale of pay of the Basic training teachers which is as follows :—

	Rs.
Senior	75—120
Junior	15—25

But even this revised pay is not given to some of the teachers in our district though they have applied for it long ago. In the same book in page 48 I find that there is a provision for instructors in Hills for Assamese language but in this State many other languages are prevailing but no provision is made for other languages. Why such disparity ? May I know Sir ? I feel that the Education Department is not doing justice. You know Sir, that a boy of Cachar, whose father is an employee in Ratampur Tea Estate appeared in Middle English Examination a few years ago and his name was not in the list of the successful candidates. Next year he again appeared and passed. Afterwards 2 certificates were issued in his name for the first and second year and after that his father lodged a complaint against the Government for damage. I think the case is still lying in the court. Another instance I can give you, Sir. One Kumar Sashi De of Vidyapith, Silchar passed the Matriculation Examination in 1958 holding 50th position in the University. Government enquired about his citizenship for awarding merit scholarship. Though necessary particulars were furnished by the school authorities, the Education Department could not find time to award the schloarship. Only yesterday I could learn that he has been awarded the scholarship. This is the way how the Department is going on. You know, Sir, that many of the schools have been converted into Secondary Multi-purpose schools for the last two years but the syllabus is not yet available for these schools. Even the aided schools have not got the sanction for the qualified teachers uptil now. Sir, you will understand how it will be possible to coach these students in time. It may not be out of place here to mention that some of the teachers have been deputed to the University to qualify themselves. But to utter regret there is no provision for M.A. in Bengali in the University and so the teachers could not be deputed for Bengali. I feel it is the duty of the Government to urge the university to open M.A. classes in Bengali while 1/3rd or even more of the population is Bengali speaking. Sir, you know that the Calcutta University opened M.A. classes in Assamese although there was no Assamese student for many years. But even then the Calcutta University continued the classes.

Sir, you will find in the Budget that there is a provision for Rs.28,000 for training in Professional colleges. The B.T. teachers who are deputed for training get allowance but the teachers deputed for M.A. do not get the same allowance, I should like to know why there is discrimination ? Sir, the deputed teachers for normal training get Rs.20 as allowance for long years while Government pay as stipend to the students of Normal training

at the rate of Rs.35 per month since 1958. These deputed teachers have to maintain their family with their pay and Rs.20 which they get as allowance which is impossible in the present day. I think I brought to the notice of the Government last year regarding amalgamation of Senior training school for girls with the Normal School. But I do not find any provision in the Budget about this. We are told that there are dearth of trained teachers in our State and few seats are available in the University and B.T. Training College, Jorhat. Out Government is not paying any attention to the training of teachers which is most essential. In last July Silchar public moved the Government and the University for starting a training college for teachers but the Government and the University had not the courtesy even to reply to that, not to speak of sanction. If the Government do not like to sponsor, what right have they got to disuade the public who always come forward for the good of the country ? May I ask the Government had it been possible for them to start schools and colleges on their own initiative if public did not have sponsored ?

Sir, you will find from the recommendations of the University Grants Commission that the colleges should not be allowed to have more than 1,000 students each. What will be the fate of the other students unless public come forward with a helping hand to start new colleges ?

Government have recently sent a circular to the Aided Schools and Colleges that Government Servants' Conduct Rules will be imposed on the teachers and their posts will be transferable and so on and so forth. You will see on Sunday's issue of the Hindustan Standard that Principal Shri Tirtha Nath Sarmah, President, All Assam Teachers' Association has objected to this circular. May I ask the Government if they want to impose all these rules on the teachers—let them come forward with full responsibility as they have taken Government Schools, Cotton College and other Professional Colleges. They should not shirk the responsibility on one hand and impose rules by the other.

We find in the Budget that Public Health and Medical—there are two grants but we know they have been amalgamated. I think there should be one grant.

The seniority of the doctors of the Public Health Department has not been defined, though I am pointing out for the last three years. Some of the doctors have already died.

It has always been said that there is dearth of qualified doctors but I want to point out that some of the qualified doctors who are applying for the posts—they are being denied these posts. I can give you an instance. One boy of Silchar Shri Anil Baran Datta Choudhury passed M.B B.S. from a Calcutta College applied for a post but the Department asked him to come on contract basis though he belongs to the Indian Union and his nationality is Indian, a citizen of Cachar. After that he refused to join on contract basis and appeared before the Public Service Commission. It is still not known whether he would be appointed or not.

Another instance I want to bring to your notice. Dr. Ashit Deshmukhya is an F.R.C.S.

Shri RUP NATH BRAHMA **(Minister, Medical)**: Is Dr. Ashit Deshmukhya an Indian National ?

Mrs. JYOTSNA CHANDA (Silchar-West): Yes, he is an Indian National. He is a lecturer in the Assam Medical College. He applied for the post of Assistant Professor of Surgery. Though the post is vacant he has been denied this post. Had he been a son or son-in-law of a Minister, he would have been provided. His only fault is that he comes from Cachar and he is a Bengali.

Shri RUP NATH BRAHMA (Minister, Medical): But Dr. Deshmukhya is serving now in the Assam Medical College.

Mrs. JYOTSNA CHANDA: But the post of the Assistant Professor is vacant.

In Salchapra Block in Cachar there is no health unit now. There was one previously but that was transferred to Hailakandi. In Salchapra Block one benevolent lady has offerred Rs.5,000 and one plot of land for that purpose. I brought this matter to the notice of the Department but nothing has yet come out of it.

Sir, it has been said in the Budget that the Second Medical College will be started at Gauhati but it was said later on that it was included in the Budget through mistake. That may be so but I want to draw the attention of the Minister, Medical, that while the Expert Committee was here a report came out in the Tribune that the Second Medical College will be located at Silchar. The next day or day after a Press communique came out that it was not decided. After that on 21st January last another news came out in the Tribune that the college will be located at Gauhati. The Government have not brought out any communique regarding that even it was brought to the notice of the Government May I know it is not the duty of the Government to contradict the wrong information or issue a fresh notification ?

I think the Government should consider the report of the Expert Committee and also should consider the demand of the Southern zone of the State which is undeveloped and there is no chance of having any heavy industry there. If you like, Sir, I may read out a report of the Central Estimate Committee, Health Ministry, Government of India which came out on 6th May, 1959.

"The Estimates Committee have also suggested in the matter of opening new Medical Colleges in the country irrespective of the fact whether Central assistance is sought or not a uniform policy may be evolved to ensure their geographical distribution all over the country so as to afford more or less equal facilities to students residing in different parts of the country.

The Government of India trust that the State Governments will bear in mind the suggestion of the Estimates Committee in regard to setting up new medical colleges".

So I would request the Government to consider the report of the Estimates Committee's suggestion. You know, Sir, that North Cachar, Cachar, Manipur, Mizo and Tripura comprise comprise of 30 lacs of people

*Shri HAKIM CHANDRA RAVA (Goalpara): মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই জয় জয়তে, বিত্তমন্ত্রী ডাঙৰীয়াই সদনত অহা বছৰৰ কাৰণে যি আয় ব্যয়ৰ হিচাব দাখিল কৰিছে তাৰ বাবে ধন্যবাদ জনাওঁ।

Mr. SPEAKER: One thing I want to observe. Hon. Members should give more importance to Assembly business rather than to other matters. For the last few days I have noticed that hon. Members including hon. Ministers it seems to me are paying less attention to Assembly business but, are taking more interest in other affairs. I regret it very much.

***Shri HAKIM CHANDRA RAVA:** অধ্যক্ষ মহোদয়, বিত্তমন্ত্রী ডাঙৰীয়াই যিখন ৰাহি বাজেট সদনত উপস্থাপিত কৰিছে তাত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা যথেষ্ট পৰিমাণৰ গ্ৰাণ্ট বিচৰা আৰু আশাকৰা হৈছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই নিজে জনজাতিৰ লোক আৰু জনজাতি লোকৰ প্ৰতিনিধিত্ব কৰাৰ কাৰণে ইয়ালৈ আহিছো। আমাৰ চৰকাৰে জনজাতি লোকসকলৰ কাৰণে যি বিলাক সুখ-সুবিধাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে তাৰ বাবে চৰকাৰক শলাগ জনাইছো। কিন্তু এই ক্ষেত্ৰত যে কিছু বাধা পৰা নাই সেইটো নহয়। Plains Tribal Advisary Council কৰা হৈছে কিন্তু এই কাউনছিলে যি বিলাক resolution পাছ কৰিছিল বিশেষকৈ Subdivision wise grant বিলাক দিয়াৰ বিষয়ে সেই সম্পৰ্কে কেৱল education ৰ বাহিৰে আন বিলাক grant subdivision wise হোৱা নাই।

Capt. WILLIAMSON A. SANGMA (Minister, Tribal Affairs): For the information of the hon. Member Sir, all grants under article 75 are. distributed in the first instance subdivision-wise on population *cum* area basis This was done on the recommendation of the Tribal Advisory Board which includes all tribal M. L. As. as members. After the entire grant is distributed subdivision-wise in the manner stated earlier sanction to individual institutions or schemes is made on the recommendation of the respective Subdivisional Boards.

***Shri HAKIM CHANDRA RAVA:** মই জনাব খুজিছো Agriculture আৰু Education ৰ বাহিৰে কোনো grant Subdivision-wise কৈ পোৱা নাই।

***Capt. WILLIAMSON A. SANGMA:** Education grant are also distributed on the same basis, *i.e.*, population *cum* are basis.

***Shri HAKIM CHANDRA RAVA:** আন হাতে আমি দেখিবলৈ পাইছো যে ৰেভিনিউ বিভাগত সকলো ক্ষেত্ৰতে আমাক হকা বধা দিছে। Advisory Council এ এটা প্ৰস্তাৱ কৰিছিল যে ট্ৰাইবেল আৰু অনা-ট্ৰাইবেলৰ মাজত যি সংঘৰ্ষ হৈছিল, আৰু সেই বিষয়ে আমি প্ৰস্তাৱ কৰিছিলো —

Capt. WILLIAMSON A. SANGMA: That matter is still under examination of the D. C.

***Shri HAKIM CHANDRA RAVA:** ৰেভিনিউ বিভাগৰ বহুত বিষয়ে ৰিপট দাখিল কৰিব কিন্তু সেই বিলাক ৰেভিনিউ বিভাগে এতিয়াও pending ৰাখিছে।

---

*Speech not corrected.

Capt. WILLIAMSON A. SANGMA (Minister, Tribal Affairs): For the information of the hon. Member Sir, it was recommended by the Advisory Boards that a special committee be appointed to enquire into the dispute but the Government thinks that in the first instance it should first be enquired into by the Deputy Commissioner before the Committee enquire into it.

Mr. SPEAKER: When was the decision taken ?

Capt. WILLIAMSON A. SANGMA: I cannot exactly remember Sir, but it was sometime in September 1959.

Mr. SPEAKER: When a person is entitled to get some remedy I think by way of an appeal in higher quarters, these things should not be raised in this Assembly. It is better that that person be advised to go to the appellate authorities in order to get redress of his grievances.

***Shri HAKIM CHANDRA RAVA:** আৰু এটা বিষয়ে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকষণ কৰিব বিচাৰিছো। চৰকাৰ এটা excecutive order আছে যে যি বিলাক ঠাইত এতিয়াও ঠাইত ট্ৰাইবেল মানুহৰ সংখ্যা বেচি সেই বিলাকৰ এৰিয়াৰ মৌজাত ট্ৰাইবেল মানুহক লোৱা হব। কিন্তু দুখৰ বিষয় গুৱাহাটী চাব-ডিভিজনৰ south bank ত ১৮।১৯ টা মৌজাৰ ভিতৰত এজনো জনজাতিৰ মানুহে মৌজা পোৱা নাই। সিদিনা অলপতে চৰকাৰে মৌজাৰ বাবে দৰখাস্ত call কৰিছিল। গুৱাহাটীৰ এজন জনজাতি লোকে দৰখাস্ত কৰিছিল। মই জনাত তেখেত এজন মহলদাৰ আছিল আৰু তেখেতে ধনী মানুহ আছিল—স্বভাৱ চৰিত্ৰত ভাল আছিল। গতিকে আমি ভাবিছিলো ১৮ খন মৌজাৰ ভিতৰত এজন জনজাতীয় মানুহ মৌজাদাৰ হব। কিন্তু তেওঁ নাপালে। তেখেতে বিত্তমন্ত্ৰী আৰু আৰু ৰেভিনিউ মন্ত্ৰীক কথাটো কোৱাত Revision petition কৰিবলৈ কলে আৰু পিচত result জনাব বুলি কৈ পঠিয়ালে। কিন্তু কাৰ্য্যত দেখা গ'ল যে চৰণ বৰ্ম্মন নামৰ এজন মানুহক দিলে যিজন এজন Convict তেওঁ ১২।১৫ দিন Prison regorns imprisoned হৈ আছিল আৰু ফাইনো ভৰিছিল। গতিকে এইটো এটা জনজাতি লোকৰ কাৰণে অতি দুখৰ কথা।

দ্বিতীয়তে ট্ৰাইবেল সকলৰ কাৰণে ট্ৰাইবেল ব্লক আৰু ট্ৰাইবেল বেল্টৰ ব্যৱস্থা ৰখা হৈছিল কিন্তু সেই বিলাক ঠিক মতে retain কৰা হোৱা নাই। মই এই বিষয়ে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। আন হাতে গোৱালপাৰাত জমিদাৰী প্ৰথা থকাৰ সময়ত বাৰঘৰীয়া system আছিল। কিন্তু এতিয়া সেই system উঠি গ'ল। মোৰ অনুৰোধ যে সেই প্ৰথাৰ পূণৰুদ্ধাৰ কৰা প্ৰয়োজন। জমিদাৰ সকলৰ দিনত কেবাজনো মানুহ গোট খাই কাঠৰ ব্যৱসায় কৰিছিল। এইটো Forest Villagers Co-operative বুলি কব পাৰি। এনেকুৱা system বোম্বে, মধ্য প্ৰদেশ ইত্যাদিত চলি আছে।

বাৰঘৰীয়া সকলে তেওঁলোকৰ সমূহীয়া উৎপন্নৰ পৰা খাজনা আৰু ৰয়েলিটি দিয়াৰ পিচত যি লাভ হয় তাক তেওঁলোকৰ মাজত ভগাই লয়। এই প্ৰথা প্ৰচলন কৰিবৰ বাবে মই যোৱা অধিবেষনতো কৈছিলো। এনে প্ৰথা বম্বে আৰু মহীশুৰত প্ৰচলন হৈ আছে।

Capt. WILLIAMSON A. SANGMA: I have received a copy of the Scheme sponsored by the Government of Bombay.

---

*Speech not corrected.

***Shri HAKIM CHANDRA RAVA :** জনজাতি সকলে চৰকাৰী ঠিকা কামৰ শতকৰা ৭।। ভাগ পোৱাৰ ব্যৱস্থা আছিল। আজি অসমৰ অন্যান্য পিচপৰা সম্প্ৰদায় সকলেও চৰকাৰৰ ওচৰত দাবী কৰিছে এনে সুবিধা পাবৰ কাৰণে। যদি চৰকাৰে মানি নলয় তেনেহলে এই পিচপৰা লোক সকলৰ বৰ সুবিধা হব। চৰকাৰ যদি শতকৰা ৫ ভাগো এই পিচপৰা লোক সকলক দিয়ে তথাপি বহুত সুবিধা হব। তাকে নকৰিলে পিচপৰা সকল কোনো কালে উন্নতি কৰিব নোৱাৰে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, কুটিৰ শিল্পৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ অসম বহুত আগ বাঢ়িছে। মোৰ সমষ্টিৰ দুখনৈত যিটো কুটিৰ শিল্পৰ কেন্দ্ৰ আছে তাৰ দুৱাৰ খন সকলো সময়তে বন্ধ দেখো। এবাৰ যুটীয়া ডিৰেক্টৰ দুখনৈলৈ গৈ মাটি বিচাৰিলে আৰু আমি মাটি ঠিক কৰি দিলো। কিন্তু সেই মাটিত আজিলৈকে একো হোৱা নাই। তেখেতক এবাৰ আমি কৈছিলো যে কুটীৰ শিল্পৰ কাৰণে মাটি নেলাগিলে আমাক ঘুৰাই দিয়ক আমি অন্য কামত ব্যৱহাৰ কৰিম। কিন্তু তেখেতে কলে যে মাটি লাগিব। এতিয়া-কি অৱস্থাত আছে কব নোৱাৰো। আশা কৰো কুটীৰ শিল্পৰ বাবে মাটি দোখৰ ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব।

গোৱালপাৰা-গুৱাহাটী যাতায়তৰ ব্যৱস্থাৰ অৱস্থা পানীত হাহ নচৰাৰ দৰে। গাড়ীৰ অৱস্থা একেবাৰে শোচনীয়। পানী বাহিৰত পৰাৰ লগতে ভিতৰটো পৰে। ফলত যাত্ৰীৰ দুঃখ কষ্টৰ সীমা নোহোৱা হৈছে। গুৱাহাটী-ছিলং পথতো সেই একে অৱস্থা।

কালি এজন বিৰোধী দলৰ সদস্যই কৈছে যে মদ নিবাৰণী উঠাই দিব লাগে। তেখেত নিজেও এজন জনজাতি লোক আৰু মদে জনজাতিৰ কি অনিষ্ট কৰিছে নজনা নহয়। ছাত্ৰাৱস্থাত মদ নিবাৰণী আন্দোলনত যোগ দিছিল। কিন্তু আজি ৰাজনীতি ক্ষেত্ৰত পৰি বিৰোধ কৰিছে। জনজাতি লোক হাজাৰ হাজাৰ মোণ চাউল মদৰ লগত নষ্ট কৰে। ই আমাৰ আৰ্থিক ক্ষেত্ৰত যেনেকৈ অপকাৰ কৰিছে ঠিক তেনে অপকাৰ কৰিছে স্বাস্থৰ ক্ষেত্ৰতো। আজি জনজাতি লোক নানান ৰোগত ৰুগীয়া হৈ পৰিছে। সেই কাৰণে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিছো যাতে অতি ক্ষিপ্ৰ গতিত মদ নিৰাৱণী অভিযান চলাই। মই ভাবো নগাওঁ জিলাত মদ নিৰাৱণ কৰাৰ পিচতে গোৱাল-পাড়াত নিবাৰণ কৰিব লাগে। ইয়াকে কৈ বক্তৃতাৰ সামৰণি মাৰিলো।

Maulavi TAJUDDIN AHMED (Tarabari) : Mr. Speaker, Sir, though our Budget is a surplus one, though there is no proposal for new taxation and though the budget speech is a very lengthy one, I could not appreciate it. Although there is no proposal for new taxation and although the Budget is a surplus one, we cannot be happy, because our people are already heavily taxed, they are taxed from all sides their flesh is taken away and only the skin is left upon the bones.

Regarding the length of the speech of the Finance Minister I say that it is also not a happy thing, because though the Budget Speech is very lenghty one, many important matters are not stated but many less important matters are narrated unnecessarily. There are many otherimportant things to be done which are most essential for the all round development of our State. But he has not mentioned it. So the Leader of the Opposition has stated rightly that it is an essay of a school boy..... ... .

Mr. SPEAKER : You have got 15 minutes only to speak.

*Speech not corrected.

Maulavi TAJUDDIN AHMED (Tarabari): Sir, I am one with the Leader of the Opposition when he said that now-a days we are suffering from the diseases of class system everywhere. For the all round development of our shall have to consider the matters in such a way so that every one may thrive country and prosper from all corner. It is also most essential that for the development of our country, we must see how to improve the condition of the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes and other Backward Classes. But now-a-days, this has become a disease. There are some pockets in our State where Brahmins, Goswamis, Kalitas, Khatrias and Muslims are more backward than the actual backward classes. But this is not noticed and to bring them forward, nothing has been done, no definite plan has been made. I am giving some instances, Sir. Sometimes, it is seen that a high class people is willing to become for the time being a scheduled or backwards class and trying to have some certificates of being a Scheduled Caste man because they are more backward than the backward classes people. I am giving some concrete examples. There are some Goswamis in Hajo circle, specially in village Rampur, Kachua, Domdoma within Pachim Barkhetri mauza. They are very poor and very backward. To exist themselves and to save their family, they have become cooks in the houses of some babus and they are known as 'Thakurs'. Now, sir, just see what is their condition now and it will be seen, therefore, that their condition will be more backward and it will be difficult on their part to carry on their existence. So also in the cases of some Kalitas and Khatrias. There are some pockets in Barpeta Subdivision and Barkhetri mauza of Hajo Circle, where Kalitas and Khatrias are more backward than other Scheduled Caste or tribal people of other places. So also is the cases of Muslim. Muslims of Kamrup, specially of Barpeta subdivision, cannot be compared with the Muslims of Sibsagar district. There are some high ranking and gazetted officers from among the Muslims of Sibsagar district but what is the condition of Muslims of Barpeta subdivision. They are more backward than other backward classes. About half the population of Barpeta subdivision are Muslims, but it is a strange thing that there is not a single gazetted officer within the subdivision except one engineer and two doctors. Some of my friends may think that Muslims of Barpeta subdivision are mostly Bengalees, *i.e.*, immigrant Muslims. They have come recently and so they are backward up to this time, but that is not the point. They have come to Assam long before, some 30 or 40 years back and they have remained upto this time backward. On the other hand there are some big *bonafide* Assamese Muslim villages and they are the big villages in Barpeta subdivision. They are living side by side with other people since centuries back but they cannot compete with them. I am giving an instance. Durgapur is a big *bonafide* Assamese Muslim village, but the Muslims from that village cannot compete with the other community of Nowgong just near their village in any way. So also the case of change Hindu and change Muslims. So, Sir, the Muslims of Barpeta subdivision are more backward than any other backward communities of other places. Let me come to plains tribal people now. There are villages inhabited by plains tribal people in Barkhetri mauza which have population of not less than 8,000 people. I told Shri Brahma, the Medical Minister, many time, that these people are living in those places in a very backward condition. They are extorded driven away from these villages everyday, but nobody is looking into it and their condition has become day by day very precarious. So, I say Sir. the plain tribal people of Barkhetri mauza are more backward than the plains tribal people living in the tribal belt. In this way, there are pockets in the State where Goswamis, Brahmins, Kalitas and Muslims and Scheduled Tribes are very backward. So, Sir, backwardness should not be considered

only by caste, but by places and economic condition also. Mr. Goswami has rightly stated this on the floor of this august House and I am at one with his opinion.

Now, I come to the budget. I have read the budget and I have seen the memorandum of the budget. In this, I have seen that step-motherly affection has been shown to Barpeta subdivision. In Barpeta subdivision, I have seen that almost no new plan has been taken up. Only a sum of Rs.1,46,233 has been sanctioned for new plan in Barpeta subdivision. Why this is ? And this is only for the reconstruction of the Anchali Middle Vernacular School, amount being Rs.49,900, and Rs.10,000 for the construction of the residence of E. & D., S. D. O., and Rs.77,833 for the construction of Mandals barack, and Rs.8,500 for the construction of an E. A. C's. quarter. This is the only plan for Barpeta subdivision. Why this step-motherly affection has been shown to Barpeta subdivision ? There are some places within Barpeta subdivision where there is no sign of independence after so many years of our Independence, upto this time. Why those places should not be developed equally with other areas. Why new plans should not be taken up to develop those places. There is no dispensary or hospital either for human being or for cattle population within a vast area of one thousand square miles and for the human population of 50,000 and cattle population of 75,000. I mean, Sir, the mauzas Bagribari, Mondia and Bagbar. There is no dispensary or hospital for the cattle population and human population and no new plan has been taken for this purpose.

Regarding the condition of Magistrates' lock-up at Barpeta it is a very sorrowful thing. It will be seen that this is nothing but a speciment of hell. The accommodation is there for, only 30 persons. Somtimes, undertrial prisoners numbering more than a hundred are pushed into it at a time, lunatics are also kept there together with the under-trial prisoners in the same room and house. They are to carry water from the other side of the P. W. D. Road, from Maranadi. While carying water the are chained pair by pair and buckets are to big. There is no justification, there is no rule to force them to work in that way. Sir all these are done in Barpeta Magistrates' lock-up and I am stating this almost in all Session of the Assembly when Rev. Nicohols-Roy was alive and when he was the Minister in-charge, he replied to a question in the floor of this House that one sub-jail is being built at Barpeta. From that time, there is no sign of his promise being implemented into action. This time also, we have seen in the budget that some amount have been sanctioned and Rs.50,000 has already been spent for the construction of a new sub-jail, but where has this amount been spent ? There is no sign of the construction of a Jail and I am drawing the attention of the House and also request the Minister concerned, that the Sub-Jail at Barpeta should be constructed as soon as possible.

I am extremely sorry to hear one thing in the budget speech. At page 6 of the budget, the Finance Minister narrated that there was devastation of flood within North Kamrup, part of Darrang, part of Golaghat subdivision and the entire district of Cachar. But, I am really sorry that he did not mention about the devastation by flood in Barpeta subdivision.

Shri FAKHRUDDIN ALI AHMED (Minister, Finance, etc.): Is not Barpeta subdivision included in North Kamrup ?

Maulavi TAJUDDIN AHMED (Tarabari): If our Finance Minister meant so, I have nothing to complain in this respect. With these words, Sir, I resume my seat as my time is up.

Shri BHUBAN CHANDRA PRADHANI (Golakganj): মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ে এই সদনত যিখন বাজেট দাঙি ধৰিছে তাকে সমৰ্থন কৰিবলৈ মই আগ বাঢ়িছো আৰু বাজেট খন সমৰ্থন কৰিবলৈ যাওঁতে মই যি মহকুমাত থাকো সেই মহকুমাৰ শোচনীয় অৰ্থনৈতিক সমস্যাৰ সম্বন্ধে অলপ বিৱৰণ দিব খুজো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই যি জিলাৰ পৰা আহিছো সেই খনৰ নাম হ'ল গোৱালপাৰা। ইয়াৰ পশ্চিম ফালে পাকিস্তান, অন্যফালে পশ্চিম বঙ্গ আৰু উত্তৰ ফালে ভূটান ৰাজ্য। এইটো পৰিবেষ্টনত থকাৰ বাবে এই জিলাৰ কিছুমান নিজস্ব স্বকীয়া সমস্যা আছে। যি সমস্যা বোৰ অতিশয় বৰ জটিলতা পূৰ্ণ। এই জিলাখনৰ এই জটিল সমস্যা আজি নহয় যিবিলাকৰ কথা বৃটিচ শাসনৰ দিনটো স্বীকাৰ কৰিছিল আৰু তেতিয়াৰে পৰাই এই জিলাখন সমস্যা বহুল আৰু অতিকৈ পিচপৰা বুলি জনাজাত। এনে অৱস্থাত আমি গোৱালপাৰা বাসী সকলে আশা কৰিছিলো যে, স্বাধীনতাৰ পিচত আমাৰ জিলাখনৰ উন্নতি হব। বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ উন্নয়নৰ দ্বাৰা আমাৰ ৰাইজে স্বাধীনতাৰ সোৱাদ গ্ৰহণ কৰিবলৈ পাব। কিন্তু আজি স্বাধীনতাৰ ১২ বছৰ পাৰহৈ গল এই যুগটোৰ ভিতৰত এইবিলাকৰ কোনো উল্লেখ যোগ্য কাম নহল যাৰ দ্বাৰা আমি ৰাজ্যৰ অন্যান্য প্ৰগতিশীল জিলাৰ লগত সমানে আগ বাঢ়ি যাব পাৰিছো। ই বৰ পৰিতাপৰ কথা। স্বাধীনতাৰ আগত কিম্বা জমিদাৰ উচেছদৰ পূৰ্ব্বত এই বিষয়ে যদি কেতিয়াবা কোনোবাই প্ৰশ্ন কৰিছিল যে গোৱালপাৰা জিলাখন কিয় এনেকৈ পিচপৰি থাকিব লগা হৈছিল তেতিয়া উত্তৰ দিছিল যে এই জিলা খনত জমিদাৰ আৰু জোতদাৰ সকলেৰে ভৰা আৰু তেওঁলোকৰ নিষ্পেষণৰ দ্বাৰা সৰ্ব্ব সাধাৰণে ৰাইজ পিচ পৰি আছে। কিন্তু এতিয়া জমিদাৰী প্ৰথা আৰু জোতদাৰী উচেছদ হোৱাৰ পিচটো কিয় সেই অৱস্থাৰ পৰিবৰ্ত্তন হোৱা নাই? আজি জমিদাৰ নাই; অথচ অৱস্থাৰো পৰিবৰ্ত্তন হোৱা নাই। তেনেহলে দোষ কাৰ গাত? গোৱালপাৰা জিলাখন বননিৰে ভৰা; ফৰেষ্ট ৰিজাৰ্ভেই বেচি; সেই বিলাক বাদদি খেতিৰ বাবে মাটি মাত্ৰ অলপহে আছে। এই সীমাবদ্ধ মাটিৰ ওপৰতে প্ৰত্যেক বছৰে বৃদ্ধি হৈ অহা জনসংখ্যাই বসবাস কৰাৰ ফলত প্ৰত্যেক বছৰেই খেতিৰ মাটিৰ পৰিমাণ বৃদ্ধি জনসংখ্যাৰ প্ৰয়োজন অনুপাতে কমি গৈছে। এসময়ত, এই জিলা খন উদবৃত্ত অঞ্চল আছিল। ইয়াৰ পাচত—স্বাধীনতাৰ পিচত পাকিস্তানৰ পৰা হাজাৰ হাজাৰ ভগনীয়া আহি এই জিলাত প্ৰৱেশ কৰে। অসমৰ অন্যান্য জিলাৰ তুলনাত এই জিলাতেই ভগনীয়াৰ সংখ্যা বেচি। এই অধিক সংখ্যক লোকৰ বসবাসৰ ফলত এই জিলাৰ সীমাবদ্ধ মাটিৰ পৰিমাণ কমি গৈছে আৰু তাৰ ফলত ঘাটি অঞ্চলত পৰিণত হৈছে। ইয়াৰ উপৰিও প্ৰাকৃতিক দূৰ্য্যোগ অন্যান্য তেনে প্ৰকাৰৰ পৰিস্থিতিয়ে এই জিলা খনৰ ঘাটি পৰা জিলালৈ টানি নিছে আৰু ৰাইজৰ অভাৱ অভিযোগৰ মাত্ৰা ক্ৰমে বৃদ্ধি হৈ আহিছে। আগতে যেতিয়া জমিদাৰী প্ৰথা আছিল বা জোতদাৰ সকল আছিল তেতিয়া মানুহে এই অভাৱ অভিযোগ বিলাক সিমান অনুভৱ নকৰিছিল; কাৰণ তেওঁলোকৰ তলত মানুহ নাম মাত্ৰ কাম কৰি বৰ্ত্তিবৰ উপায় আৰু টকা পইচা আদি পাইছিল। গোৱালপাৰা জিলাত—নামত জমিদাৰৰ সংখ্যা কিছু কম হলেও ভাগা-ভাগি কৰি ১০০ এশ ঘৰ জমিদাৰ আৰু জোতদাৰৰ সংখ্যা যথেষ্ঠ আছিল আৰু তাৰ সংখ্যা প্ৰায় ছয় হাজাৰৰ বেচি আছিল। সেই শ্ৰেণীৰ মানুহ সকলৰ ওপৰত অতি সামান্য কাম কৰি অথবা ৰহুতে বহি বহি খাই আছিল। আজি সেই প্ৰথা উঠি যোৱাৰ ফলত মানুহে অভাৱ

অভিযোগ বিলাক এতিয়া বেচি অনুভব কৰিছে আৰু আজি এই অভাৱ অভিযোগ বিলাক দূৰ কৰাৰ সমস্যা সমাধান হোৱা নাই। এই প্ৰকাৰ আশ্ৰয়ত থকা মানুহৰ সংখ্যা লক্ষ্যাধিক হব যি সকলে বৰ্ত্তমান অন্নহীন, আশ্ৰয়হীন হৈছে।

তাৰ পিচত সদনৰ সদস্য সকলে নিশ্চয় মিচেচ দোগ্ৰাৰ গোলকগঞ্জ অঞ্চলত ভ্ৰমণৰ পিচত দিয়া ৰিপৰ্টৰ কথা জানে যে, তাত ১ লাখ মানুহৰ ভিতৰত ২৫ হাজাৰৰো অধিক বিধবা আছে। এই বিধবা বিলাক আশ্ৰয় হীনা অৱস্থাত পৰি আছে আৰু ইয়াৰ দ্বাৰাই সেই অঞ্চলৰ সমস্যা বেচি বেয়া হৈ গৈছে। এই বিধবা সকলৰ সমস্যা সমাধানৰ বাবে সমবায় নীতিত কেইটামান ধান বনা উদ্যোগ সমিতি মঞ্জুৰ হৈছে কিন্তু সেই অঞ্চলত চলি থকা Hauler বোৰে এই উদ্যোগৰ যথেষ্ট ক্ষতি কৰিছে। তাৰোপৰি খেতিয়ক সকলৰ অৱস্থা বৰ শোচনীয়। চৰকাৰে আইন কৰি আধিয়াৰ সকলৰ হিত চিন্তা কৰিছে যদিও সি বিশেষ কাৰ্য্যকৰী হব পৰা নাই। মাটি বিলাক সমথবান জোতদাৰ সকলৰ হাতত এই ক্ষেত্ৰত আধীয়াৰী মাটি বাবি লৈ মোকৰ্দ্দমাৰ সংখ্যা বৃদ্ধি হৈছে আৰু অধিয়াৰী বোডত অধিয়াৰ সকলে ডিগ্ৰী পালেও মাটি পাবলৈ খেতিয়ক সকলে চৰকাৰী কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ পৰা সহানুভূতি নাপায়, আৰু আইনতঃ দিয়া সুবিধাৰ পৰাও বঞ্চিত হয়। তাবোপৰি, মোকৰ্দ্দমাৰ ৰায়ৰ পিচত, চৰকাৰী কৰ্ম্মচাৰী সকলে, মাটিৰ মালিক সকলৰ লগত চুক্তি কৰি নতুন অৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰে যাতে আধিয়াৰ খেতিয়ক সকলে কোনো ৰকম সুবিধা নাপায়। এই দৰেই দৰিদ্ৰ খেতিয়ক সকলে মহাজন সকলৰ পৰা কোনো ৰকমে উদ্ধাৰ পোৱা নাই। ইয়াৰ উপৰিও চৰকাৰৰ সমবায় ব্যৱস্থাতো খেতিয়ক সকলে কোনো ৰকমে উপকৃত হব পৰা নাই। ইয়াতো যি ঋণ আদিৰ ব্যৱস্থা আছে দুখীয়া খেতিয়ক সকলে নানান কাৰণ হেতু সেই সুযোগ সুবিধা গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰে। সমবায় সমিতি বিভাগৰ কৰ্ম্মচৰী সকলে গাৱঁত গৈ প্ৰথমতে চহকী মানুহ বোৰৰ জৰিয়তে সমবায় আৰম্ভ কৰি এই চহকী মানুহ বোৰকে সভাপতি, চেক্ৰেটৰী হবলৈ সুবিধা দিয়ে আৰু সিহঁতকেই প্ৰথমতে ঋণৰ টকা পাবলৈ সুযোগ দিয়ে। পিচত দুখীয়া খেতিয়ক আগবাঢ়ি আহি কোন প্ৰকাৰে অংশ কিনিলেও ঋণৰ টকা নেপায় কিয়নো প্ৰথমতে লোৱা চহকী মানুহ বোৰে লোৱা ঋণৰ টকা পৰিশোধ নকৰে। এই অসুবিধাৰ প্ৰতিবিধানৰ হকে আবেদন কৰিলেও নানান কাৰণ দেখুৱাই যেনে তেওঁলোকৰ পূৰ্ব্বৰ ঋণ পৰিশোধ কৰিব পৰা নাই ইত্যাদি। ফলত তেতিয়া খেতিয়ক সকলে গৰু গাই কিনিব নোৱাৰে আৰু খেতি কৰিবলৈ সম্পূৰ্ণ অসমথ হৈ যায়।

অধ্যক্ষ মহোদয়, গোৱালপাৰাত জোতদাৰ আদি জমিদাৰী উঠাই দিয়া হল। কিন্তু তেওঁলোকৰ বৰ্ত্তমান শোচনীয়া অৱস্থাৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ একো ব্যৱস্থা হোৱা নাই। আজি জমিদাৰ সকলৰ খাবলৈ নাই। খাট, পালেং বিক্ৰী কৰি খাবলৈ ধৰিছে। কল পাতত ভাত খোৱা জমিদাৰও আছে। বিলাসীপাৰাৰ জমিদাৰৰ অতি শোচনীয় অৱস্থা। গতিকে এই সমস্যাৰ বিষয়ে চিন্তা কৰিব লগীয়া। মোৰ মতে যাতে তেওঁলোকৰ আয়ৰ এটা উপায় হয়। এই বিষয়ে মই অনুৰোধ কৰো যে জমিদাৰ আৰু জোতদাৰ সকলক যি ক্ষতিপূৰণৰ টকা দিয়া হব চৰকাৰে আগ বাঢ়ি গৈ সেই ক্ষতিপূৰণৰ শতকৰা ১০ টকা কাটিলৈ সমবায় পদ্ধাতত সৰু ডাঙৰ সকলো প্ৰকাৰ শিল্প গঢ়ি এই সম্প্ৰদায়ৰ আৰু জিলা খনৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা টনকিয়াল কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব। অসমৰ ভিতৰত মৰাপাটৰ আৰু সুতা মিলৰ বাবে গোৱালপাৰাৰ জিলাতে অইন জিলাতকৈ সুবিধা।

তাৰোপৰি এই জিলাত কাৰিকৰী শিক্ষাৰ বাবে বঙ্গাই গাওঁত এটি প্ৰতিস্থান আজি দুই বছৰ হল মঞ্জুৰ হৈছে। কিন্তু সেইটো এতিয়া লৈকে এজন কাৰি-

কৰো স্থষ্টি কৰিব পৰা নাই। মঞ্জুৰী কাগজতে থাকিল। ভাগ্য পৰিহাস গোৱালপাৰা জিলাৰ। গোৱালপাৰাৰ বহুত শিক্ষিত লৰাই চৰকাৰী চাকৰী পোৱা নাই। আজিলৈকে এজনেও গেজেটেড চাকৰী পোৱা নাই। বহুতো বি, এ, এম, এ, পাচ লৰা আজিলৈকে গেজেটেড চাকৰী পোৱা নাই। এই বিষয়ে চিন্তা কৰি চাব। জমিদাৰী উচেছদ হোৱাৰ লগে লগে বহুতো জমিদাৰী কৰ্ম্মচাৰী বেকাৰ হব লগা হ'ল। তেওঁলোকৰ উপযুক্ত শিক্ষা নাই বা বয়স বেচি বুলি কাৰণ দেখুৱাই তেওঁলোকক বৰখাস্ত কৰিলে। তেওঁলোকৰ ১৫।২০ বছৰৰ অভিজ্ঞতাৰ প্ৰতি কোনো গুৰুত্বই দিয়া নাই। কিন্তু এওঁলোকৰ বয়সৰ বহু ভদ্ৰ-মহোদয় চৰ্কাৰী কামত কাম কৰি আছে বা দ্বিতীয় বাৰ কাম পাইছে। তাৰ পিচত অতি সৰু কামত ও এই জিলাৰ মানুহ কিমান উপেক্ষিত তাৰ এটা দৃষ্টান্ত চৰকাৰক জনাওঁ—মই সিদিনা যোগীঘোপাৰ পৰা বিলাসী পাৰালৈ যাওঁতে এটা ডেকা লৰাই মোক কলে যে আমি নো চৰকাৰৰ Transport ৰ Porter ও হব নোৱাৰোনে ? ডেকা জন এল, পি, পাচ কিন্তু তবুও স্থবিধা পোৱা নাই। আচৰিত কথা যে এই Porter ৰ বাবেও জিলাৰ বাহিৰৰ পৰা মানুহ লৈ যোৱা হয়। জিলাৰ মানুহক বঞ্চিত কৰি এনেকৈ বাহিৰৰ পৰা মানুহ আমদানী কৰি জিলা বাসীৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা সঙ্কট ময় কৰা হব। এই বোৰ কথা চৰকাৰে বিবেচনা কৰিব লাগে। গোৱালপাৰাত যিমান মাছ মহল আছে সিমান মাছ মহল বহুত কম ঠাইত আছে। কিন্তু গোৱালপাৰাৰ মাছ মহলত টকা দিয়া নাই। য'ত মাছও নাই পানীও নাই তেনে মহলত টকা দিছে, কিন্তু আমাৰ মাছো আছে পানীও আছে তথাপি টকা নিদিয়ে।

National High way ৰ অসমত যি অংশ পৰিছে সেই অংশ একেবাৰে বেয়া। বঙ্গ দেশতৰ পৰা মানুহ আহিলে কয়, "দেখছেন মশায় দেখছেন আমরা কোথায় এসে পরলাম"।

Shri MAHADEB DAS [Barpeta (Reserved for Scheduled Castes)]: মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ে, বাৰে বাৰে প্ৰাকৃতিক দুৰ্য্যোগ উৎপীৰণ কৰা অসমৰ কাৰণে যি খন বাহি বাজেট দাঙি ধৰিলে তাৰ বাবে তেখেত ধন্যবাদৰ পাত্ৰ। আজি সংবিধানে চিডিউল কাষ্টৰ সম্পদায়ক কিছুমান স্থবিধা দিছে সেই কাৰণেই আমাৰ চৰকাৰে সাম্প্ৰদায়িকতাৰ ভাব স্থষ্টি কৰিছে বুলি বিৰোধী দলে দোষাৰূপ কৰিছে। তেওঁলোকৰ কথা খিনি "চোৰ গলে বুদ্ধি বৰঘুণ গলে জাপীৰ দৰে হৈছে"। সংবিধান বহুত দিনৰ আগতে তৈয়াৰ হৈ গ'ল। মোৰ মনেৰে তেওঁলোকে এনে ধৰণৰ মনোবৃত্তি পোষণ কৰি জনসাধাৰণক ভুল বাটে নিয়াতো বেয়া কথা।

অস্পৃশ্যতাৰ দূৰীকৰণৰ বাবে চৰকাৰে টকা মঞ্জুৰ কৰিছে কিন্তু এই এটা বৃহৎ কামৰ কাৰণে সেই টকা নিচেই কম হৈছে।

Adjournment

The Assemly was then adjourned for lunch till 2 P.M.

(After Lunch)

Shri MAHADEB DAS : অধ্যক্ষ মহোদয়, দেশ বিভাজনৰ পিচতৰ পৰা আমাৰ দেশত ভগনীয়াৰ সংখ্যা ক্ৰমাত বাঢ়ি গৈছে। এই কথা সকলোৱে জানে। অসমলৈ যিবোৰ ভগনীয়া আহিছে তাৰ শতকৰা ৫০ ভাগ অনুসূচীত যাতৰ মানহ। আজি সমগ্ৰ অসমৰ অনুসূচীত জন সংখ্যা প্ৰায় ৮ লাখৰ কম নহব কিন্তু পাচ বছৰৰ আগত এই জনসংখ্যা আছিল প্ৰায়

৪ লাখ। গতিকে ৪ লাখ মানুহৰ পৰিকল্পনাৰ টকাৰে আজি ৮ লাখ মানহৰ পৰিকল্পনা কৰিব লগা হৈছে। সেই কাৰণে তৃতীয় পৰিকল্পনাত ডেৰ কোটি টকাৰ আচনি দিয়া হৈছে যদিও দ্বিতীয় পৰিকল্পনাত কেৱল ৫০ লাখ টকাৰহে দিয়া হৈছিল। যদি বছৰ হিচাপে কৰা হয় তেনে হলে বছৰি ৯-১০ লাখৰ বেচ নহব। কিন্তু বিৰোধী সদস্যই এই ৯-৮ লাখ টকাৰ বাবেই তীক্ষ্ন দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰিছে। এই কম টকাৰে এটি জাতিৰ গঢ় দিয়াটো মোৰ বোধেৰে অতি কম যেন পাওঁ, তথাপি বিৰোধী দলৰ সদস্যৰ মনত খ কৰাত অতি আচৰিত হৈছো। মহোদয়, চৰকাৰক অনৰোধ কৰো যাতে তৃতীয় পৰিকল্পনাত আমাৰ পিচপৰা সম্প্ৰদায়ৰ বাবে আৰু কিছু বেচি টকা ধৰিব। আমাৰ অনুন্নত সম্প্ৰদায়ৰ ভিতৰত হীৰা, নমোশুদ্ৰ, কৈবৰ্ত্ত আৰু বনিয়া এই চাৰিটাই প্ৰধান। মাছৰ কাৰবাৰটোৱেই আমাৰ প্ৰধান ব্যৱসায়। গতিকে মীন মহল উন্নতি কৰাৰ লগতে যিবোৰ প্ৰকৃতিয়ে কৰিযোৱা বিল বা দলনী আছে সেইবোৰো উন্নত কৰিব লাগে। সেই বাবে এই প্ৰকৃতিয়ে নিৰ্ম্মাণ কৰি থোৱা বিল, দলনী আদিৰ উন্নতিৰ কাৰণে পৰিকল্পনাত আচনি লবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিছো। আজি হীৰা সকলৰ কুটিৰ শিল্প, জাৰী কৰাত বাধা আহি পৰিছে যিহেতু চৰকাৰে মদ নিবাৰণ আইন প্ৰযোজ্য কৰিছে। ফলত তেওঁলোকৰ ব্যৱসায় উঠি যোৱাৰ বাবে জীৱনযাপনত টান হৈ পৰিছে। সেই দৰেই বনিয়া সকলৰ ব্যৱসায়ো বন্ধ হৈ গৈছে সোণ-ৰূপৰ দাম বাঢ়ি আহিছে আৰু মানুহবোৰে বজাৰৰ কেমিকেলৰ গহনা সস্তীয়া অলঙ্কাৰ ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ ধৰিছে। ব্যৱসায় বন্ধ হোৱা বাবে এই মানুহ বোৰৰ অন্ন সংস্থানত বৰ অসুবিধা আহি পৰিছে। গতিকে এটা বিচাৰ কমিটি পাতি কথাটোৰ বিচাৰ কৰি চৰকাৰে উন্নত ধৰণে কাম কৰি জীৱিকাৰ পথ উলিয়াই দিব লাগে। নতু মাটি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে যাতে ব্যৱসায় হেৰুৱা এই মানুহবোৰে অন্ন সংস্থানৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে। যিবিলাকক মাটি দিব নোৱাৰে সেই বোৰক চাকৰী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। মোৰ বোধেৰে সৰুসুৰা চাকৰী কৰিব পৰা লোক বহুত আছে।

শিল্পৰ বিষয়ত বিশেষকৈ ঘৰুৱা শিল্প বোৱা-কটাত ভাৰতৰ ভিতৰতে অসম অগ্ৰগণ্য। কিন্তু পৰিকল্পনাত ত্ৰুটী হোৱা বাবে বিশেষ উন্নতি কাৰব পৰা নাই। আশাকৰো বিভাগীয় মন্ত্ৰীয়ে এই বিষয়ত চকু দিব।

Grow more food ১৯৫২ চনৰে পৰা কৰি আহিছে। কিন্তু ইয়াৰ লগতে Grow more fish কৰিব লাগে কাৰণ শস্য আৰু মৎস্য দুয়োটা গোট খাইহে খাদ্য হৈছে। মাটিত যেনেকৈ সাৰ দিলেহে শস্য ভাল হয় ঠিক সেইদৰে মীন মহলকো উপযুক্ত যোগান দি উন্নত কাৰব লাগে। আৰু এটা কথা যেনেকৈ Tillers of the soil হলেহে মাটি পাব পাৰে, ঠিক সেইদৰে Tillers of the fish হলেহে মান মহল দিব লাগে। বৰপেটা মহকুমাত বাসকৰা অনুসূচীত লোক সকলৰ শতকৰা ৯০ জন মাছ ব্যৱসায়ৰ ওপৰতে চলে। গতিকে তেওঁলোকক ৫ বিঘাকৈ দ' মাটি স্থায়ীভাৱে পৰ্ত্তন দিলে প্ৰতি পৰিয়ালে মীন মহল তৈয়াৰ কৰি মাছৰ উৎপাদন বঢ়াব পাৰে আৰু মাছ মৰীয়া লোকসকলৰ জীৱিকাৰ পথ তৈয়াৰ কৰি লব পাৰে আমাৰ ঠাইত তেনে ধৰণৰ বহু মৰিযোৱা বিল আদিৰ মাটি গৱণমেণ্টে অনুসন্ধানা কৰি পাব। সেয়েহে মই বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ক এই কেৰা কথাৰ কাৰণে দৃষ্টি গোচৰ কৰিলো। নহলে বৰপেটাত বাসকৰা মস্য জীৱি সকল অতি কম সময়ৰ ভিতৰতে দুঃখ দৰ্গতিত সীমা নাইকিয়া হব।

শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে একো কৰা নাই বুলি কব নোৱাৰি । বহুতো কৰিছে । তথাপি চৰকাৰৰ বিশেষ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিবলৈ দুই এষাৰ কথা কওঁ ।

১৯৩২ চনৰ ভাৰতৰ স্বাধীনতা যুদ্ধত যোগদান দি বহুটো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী জেললৈ গৈছিল । জেলৰ পৰা ওলাই অহাৰ পিচত সেই ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক চৰকাৰী স্কুলত ভৰ্ত্তি নকৰাত স্বাধীনচেতা লোক সকলে চাঁদা তুলি ঠায়ে ঠায়ে কিছুমান শিক্ষানুস্থান কৰিলে আৰু সেই স্কুল বিলাকতে সেই জেলৰ পৰা ওলাই অহা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিছিল । তাৰ ভিতৰত আমাৰ বৰপেটাৰ বিদ্যাপীঠো এখন । বৰপেটা মহকুমাৰ ভিতৰত এই আদশত গঢ়িউঠা একমাত্ৰ শিক্ষানুস্থান খন ১৯৩৩ চনৰে পৰা বাইজৰ বৰঙনীত চলি আহিছে । ইংৰাজ চৰকাৰৰ দিনত তাৰ উন্নতিৰ কোনো প্ৰশ্নই নুঠিল কিন্তু আজি কোপতি জাতীয় চৰকাৰে কোনো দৃষ্টি নকৰাটো বৰ দুখৰ কথা । সেই দিনৰে Cuminngham Circular ক বিৰোধীতা কৰি যিবোৰ বাজহুৱা শিক্ষানুস্থান গঢ়ি তুলিলে সেই বিলাকৰ উন্নতিৰ কাৰণে এবিধ সুকীয়া ব্যৱস্থা কৰা হলে মই বৰ সুখ পালো হেতেন ; কিন্তু দুখৰ বিষয় বৰপেটাৰ সেই স্কুলখনে বিশেষ একো সা-সুবিধা নোপোৱাত দুখ কৰিলেই সেই স্কুলৰ পৃষ্ঠপোষক সকলৰ বেচি ভাগেই ৰাজনৈতিক নিৰ্য্যাতিত লোক হয় ।

মোৰ বিনীত অনুৰোধ যে বৰপেটাৰ এই বিদ্যাপীঠ খন Higher Secondary মহলালৈ তুলি চৰকাৰে সেই স্বাধীনতাৰ যুদ্ধৰ আগৰণুৱা সকলক লক্ষ্য কৰি সন্মান দেখুৱা আৰু লগতে এনে ধৰণৰ অসমত যিবিলাক শিক্ষানুস্থান আছে সেই বিলাকৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি চৰকাৰে শিক্ষানুষ্ঠানৰ প্ৰতি বেচি নজৰ দিব বুলি অনুৰোধ ।

তাৰ পিচত আমাৰ গড়কাপ্তানি বিভাগত বহুত টকা পইচা ধৰা হৈছে । কিন্তু দেখা যায় টকা পইচা বিতৰণত বহুতো বেমেজালি ঘটে । দেশৰ মানুহৰ মঙ্গলৰ কাৰণে সকলো আচনি সময়মতে কাৰ্য্যকৰী কৰা দৰকাৰ । এই গড়কাপ্তানি বিভাগতে অনুসূচীত আৰু জনজাতীয় অঞ্চলৰ ৰাস্তা-ঘাট নিৰ্ম্মাণৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰো যোগাযোগ আছে । গতিকে বছৰৰ আৰম্ভণীৰে পৰা কাম কৰি নিয়ম মতে টকা বিতৰণ কৰিব লাগে যাতে বাজেটত ধৰা টকা খিনি সময় মতে খৰচ কৰিব পাৰে ।

আকৌ উদ্যোগ আৰু যোগান বিভাগত খৰছ কৰা দেশৰ টকা দেশৰ মানুহৰ হাততে যাতে থাকে তাৰ যথোচিত ব্যৱস্থা কৰিবলৈ মই সংশ্লিষ্ট বিভাগৰ মন্ত্ৰীমহোদয় সকলক অনুৰোধ কৰিলো ।

মোৰ কবলগা বহুতো আছিল কিন্তু সময়ৰ অভাৱত কব নোৱাৰিলো । যি হওক শেষত ৰাহি বাজেট এখন দাঙি ধৰা কাৰণে মই আমাৰ মাননীয় বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ক মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰি মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো ।

***Shri MOHIKANTA DAS (Barchalla):** মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ে এই সদনত এখন ৰাহি বাজেট দাঙি ধৰাৰ লগে লগে তেখেতে এটি সুস্পষ্ট বক্তৃতাৰে সকলো কথা ফহিঁয়াই দেখুৱাইছে তাৰ কাৰণে মই তেখেতক অভিনন্দন জনাওঁ । তেখেতে মূল্যবান কথাৰে বিভাগ সমূহৰ সকলো

*Speech not corrected.

কথা চমুকৈ উল্লেখ কৰি বৰ্ত্তমান চৰকাৰে কি কৰিছে ভৱিষ্যতে পৰিকল্পনাতনো কি আছে সেই সকলো বিলাক যাতে সৰ্ব্ব সাধাৰণৰ চকুত পৰে ঠিক তেনেকৈ তেখেতে বৰ্ণনা কৰিছে, চৰকাৰী ৰাজহ জলবিদুৎ, কমিউনিটি প্ৰজেক্ট, ই, এণ্ড ডি, শিক্ষা, উদ্যোগ আদিৰ বিষয়ে তেখেতৰ ভাষণত বহুটো জানিব লগা কথা আছে আৰু তাক পৰিস্কাৰ কৰি বুজাই দিছে। সেই বৰ্ণনা বিলাকৰ পৰা আমাৰ ৰাইজে সকলো কথাই ভালকৈ বুজিব পাৰে৷ আঁচনি সমূহৰ সুবিধা মতে ৰাইজে লব পাৰে এই বিলাক সুন্দৰকৈ দিয়াত মই তেখেতক ধন্যবাদ দিছো।

অৱশ্যে আমাৰ বন্ধুবৰ গোস্বামী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে বাজেট বক্তৃতা আগতে ৪৫ পাত আছিল তাৰ ঠাইত এতিয়া ৫৭ পাত হল । ইমান দীঘল কৰিব নালাগিছিল ।

কিন্তু মই কওঁ যে এই বাজেট বক্তৃতাটো অসমীয়াতে অনুবাদ কৰি আমাৰ ৰাইজ আৰু আঞ্চলিক পঞ্চায়ত সমূহে চৰকাৰৰ আঁচনি বিলাকত নো কি আছে তাক জানিতাৰ যথাযথ সুবিধা লোৱাৰ সুযোগ দিবলৈ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। অসমীয়াতে ভাঙনি কৰি বিভিন্ন পঞ্চায়তক দিব লাগে বুলি শ্ৰীফণী বৰা ডাঙৰীয়াই কৈছে। তেখেতৰ মতে এই ভাষণ অসমীয়াতে দিলে ভাল হল হেতেন। কিন্তু বিৰোধী দলৰ নেতা শ্ৰীগোস্বামী ডাঙৰীয়াই ইয়াৰ একো সাৰ মৰ্ম্মই নেদেখিলে, তেখেতে ইয়াকো কৈছে যে "It is an essay of a School boy"। বিৰোধী দলৰ নেতা এজনৰ এনেকুৱা মন্তব্য আমি আশা কৰা কেতিয়াও নাছিলো। এনে ধৰণৰ সমালোচনাই ৰাইজৰ মনত সহযোগীতা, উৎসাহ উদ্দীপনা আৰু সক্ৰীয়তাৰ ভাৱ যোগোৱাৰ পৰিবৰ্ত্তে নিস্পন্দতা, নিস্ক্ৰিয়তা আৰু নিৰুৎসাহৰ ভাবতহে জন সাধাৰণ মৃয়মান হব। ইয়াৰ দ্বাৰা ৰাইজৰ মনত অৱসাদ আহিব। ই এটা বৰ গুৰুত্বপূণ কথা। গোস্বামী ডাঙৰীয়াৰ এনে ধৰণৰ মন্তব্যৰ কাৰণে আমি বৰ দুখ পাইছো।

Mr. SPEAKER : সময় তাকৰ-- আপুনি এই বিলাক চমু কৰি আপোনাৰ কবলগা বিষয়ে কওক ।

(হাঁহি)।

***Shri MOHIKANTA DAS (Barchalla) :** মোক অলপ সময় দিব লাগিব চাৰ। (হাঁহি)

তাৰ পিচত আমাৰ বিৰোধী দলৰ নেতা ডাঙৰীয়াই আৰু এটা কথা কৈছে যে এজন মন্ত্ৰীৰ পৰা Finance port folio কাঢ়ি নি আন এজনক দিলে। সেইজন মন্ত্ৰীক বাৰে বাৰে নানা কল-কৌশল কৰি শেষত তেখেতক মন্ত্ৰী সভাৰ পৰা Resign দিবলৈ বাধ্য কৰিলে। তাৰ পিচত মূখ্য মন্ত্ৰীয়ে জনমতে দাবী কৰা মতে আৰু কাগজে-পত্ৰে প্ৰকাশ হোৱা স্বত্বেও মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে কোনো বিবৃতি সদনত দিয়া নাই আৰু মন্ত্ৰীজনকো দিবলৈ দিয়া হোৱা নাই। এই বিলাক কৈ সদনৰ বহুমূলীয়া সময় মই নষ্ট কৰা বুলি ভাবো।

আজি আমাৰ ৰাইজে ইয়াত শুনিবলৈ আহিছে, সদস্য সকলে ৰাইজৰ প্ৰতিনিধি হিচাবে চৰকাৰৰ আঁচনি সমূহৰ কেনে ধৰণে সমালোচনা কৰে। এই বিষয়ে ৰাইজৰেই বা কৰ্ত্তব্য কি ? এই বিলাকহে শুনিবলৈ আহিছে গতিকে সকলোবিলাক যুক্তিপূণ সমালোচনা হব লাগিব অন্য কথা কোৱাটো উচিত নহয় বুলি মই ভাবো।

---

*Speech not corrected.

কি হিচাবে কিমান কাৰ্য্যৰ আঁচনি কাৰ্য্যকৰী কৰিব পাৰে - তাত ৰবঙণি কিমান সেইটোহে ৰাইজে বিচাৰে। বিৰোধী দলৰ পৰা আজি শ্ৰীযুত গোস্বামী দেৱে, ১৩৪ ধাৰাৰ বিষয়ে কৈছে—

"It is well and good that under Rule 134(*a*) statement showing the reasons heading to his resignation should have been made in this House. These things have not been made in this House. These things have not been brought to the House."

তেখেত এজন দায়িত্বপূৰ্ণ বক্তা। তেখেতে যদি "চেকীত মহেখালে ওৰালত ফৰফৰালে" এইদৰে বক্তৃতা দিয়ে—মনৰ উদ্বেগত তেন্তে মই ভাবো এই বক্তৃতাৰ দ্বাৰা সদনৰ সময় হে নষ্ট হয়। তাৰ পিচত, তেখেত আৰু শ্ৰীযুত টাজুদ্দিন চাহাবে, ১২ বছৰত কংগ্ৰেছ শাসনৰ ব্যথতা অভিহিত কৰি যি সমালোচনা অৱতাৰণা কৰিছে তাৰ উত্তৰত মই এই কথাৰে আঙুলীয়াও যে এই ১২ বছৰীয়া কালছোৱাত আমাৰ বিশ্ববিদ্যালয় হৈছে - মেডিকেল কলেজ হৈছে - ইঞ্জিনিয়াৰিং স্কুল আৰু কলেজ হৈছে। তাৰোপৰি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ ওপৰেদি ৰেল-মটৰ আদ যাব পৰাকৈ দলং সজাৰ কাম আৰম্ভ হৈছে - ৰাজ্যৰ বিভিন্ন জিলাত খাল, দুং, মথাউৰি, ৰাস্তাঘাট নিৰ্ম্মাণ কৰাইছে। বিজুলি শক্তিৰ উৎপাদনত—উমট্ৰু এ কাম কৰিছে - তাৰোপৰি উমিয়াম প্ৰজেক্টৰ সিদিনা কাম আৰম্ভ কৰাৰ কথা সকলোৱে জানে। দুখৰ বিষয় চৰকাৰৰ এই বিলাক প্ৰজেক্টৰ প্ৰচেষ্টাত তেখেত সকলৰ এপ্ৰিচিয়েচন নাই।

The Leader of the Opposition has not said anything about the work that has been done. Is it the way of criticising of the Government ?

এই বিলাক হোৱা স্বত্বেও তেখেত সকলে কৈছে এই বাৰ বছৰীয়া কালছোৱাত চৰকাৰে একো কৰিব পৰা নাই। এই দেশ খনৰ হিত সাধনৰ প্ৰতি যি সদায়ে প্ৰতিকুল তেওঁক উপদেশ দিয়া বা কাৰ্য্যাৱলীলৈ আঙুলীয়াই অনৰ্থক কথা। আমাৰ সংস্কৃতত এটা কথা আছে—

"উপদেশাহি মূখানাং
প্ৰনোপায় ণ শান্তয়ে"।

আজি, পাৰহৈ যোৱা এই দীঘলীয়া বাৰ বছৰৰ ভিতৰত কংগ্ৰেছ চৰকাৰে কংগ্ৰেছ কৰ্ম্মী সকলৰ অপ্ৰাণ কাৰ্য্য সহযোগীতাত কিদৰে ৰাইজৰ সেৱাত ৰবঙণ তাৰ কথা তেখেত সকলে জানিও নজনাৰ ভাও ধৰি দিনৰ পাচত দিনকৈ, প্ৰত্যেক অধিবেশনতেই চৰকাৰক অভ্যাস গত ভাৱে তীব্ৰ সমালোচনা কৰি আহিছে।

***Shri HIRALAL PATWARI (Panery) :** মূখানং' শব্দটো পাৰ্লীয়ামেণ্টেৰী হয় জানো ?

Mr. SPEAKER : এইটো "হিতোপদেশৰ" কথা।

***Shri MOHIKANTA DAS (Barchalla) :** যদিও, মোৰ বিশ্বাস তেখেত সকলৰ বাহিৰে দেশবাসীয়ে এই বিলাক বিস্বাস নকৰিব। অতয়েৱ, মোৰ ধাৰণা মতে তেখেত সকলৰ এনে বক্তৃতাৰ পৰা ৰাইজৰ কোনো হিত সাধন নহয় আৰু দেশৰো মঙ্গল নহয়। তাকে নকৰি যদি তেওঁলোকে কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ কাৰ্য্যাৱলীৰ

*Speech not corrected.

সজ পৰ্য্যালোচনা কৰি বাইজৰ মাজত প্ৰচাৰ কৰে তেহে দেশৰ মঙ্গল হব আৰু তেওঁলোকৰ প্ৰতিনিধিত্ব ৰক্ষা হব। আজি আমাৰ চলিহা চৰকাৰে দেশৰ বিভিন্ন সমস্যাৱলীৰ সমাধান ক্ষেত্ৰত সৰ্ব্বপ্ৰকাৰে চেষ্টা কৰি আহিছে - পব্বত ভৈয়ামৰ মিলনৰ সূত্ৰ ৰচনা কৰিছে অথচ এই প্ৰচেষ্টা তেখেত সকলে "আনহলি এলায়েন্স" বুলি অভিহিত কৰিছে - ই বৰ পৰিতাপৰ কথা।

Mr. SPEAKER: Please avoid repetition and be brief.

***Shri MOHIKANTA DAS (Barchalla)**: অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ৰাজ্য খন সমস্যা বহুল ৰাজ্য। ইয়াত পাহাৰ আছে ভৈয়াম আছে ট্ৰায়বেল আছে ; অনুসূচিত জাতিৰ লোক সকল আছে। অন্যান্য পিচপৰা সম্প্ৰদায়ৰ সকলো আছে। এই বিভিন্ন সমস্যা সমূহৰ সমাধান আৰু এই পিচপৰা আৰু অনুন্নত লোক সকলৰ মঙ্গলৰ হকে পৰামৰ্শ দিবলৈ যি বিলাক Advisory Council অথবা কমিচন আজি নিযুক্ত কৰা হৈছে সেই বিলাকক শ্ৰীযুত গোস্বামী দেৱে 'কমিউনেল অৰগেনাইজেচন বুলি অভিহিত কৰিছে।

***Shri HARESWAR GOSWAMI (Rampur)**: মই মোৰ বক্তৃতাত এই বিলাক কমিউনেল অৰগেনাইজেচন বুলি কোৱা নাই। তেখেতে অলপ বিপাকে শুনিছে হবলা। মই কৈছিলো এনেকুৱা বিলাক অৰগেনাইজেচনৰ দ্বাৰা কমিউনেল ভাবটো বৃদ্ধি হব পাৰে বুলিহে।

***Shri MOHIKANTA DAS**: তেনেহলে ঠিকেই আছে। নহলে এই বিলাক বৰ মাৰাত্মক কথা। বৃটিচৰ দিনতেই এই ভাবৰ সৃষ্টি হয় আৰু এই মানুহ বিলাকক ৰাজ্যৰ আন আন সম্প্ৰদায়ৰ লোক সকলৰ লগত সমানে আগবঢ়াই নিয়াৰ কাৰ্য্য ক্ষেত্ৰতেই এই বৰ্ড আৰু কমিচনৰ সৃষ্টি। এতেকে এই বিলাক মানুহক সমানে আগবঢ়াই নিব নোৱাৰিলে আমাৰ স্বাধীনতাৰ অৰ্থ নাথাকে আৰু জাতিৰ পিতা মহাত্মা গান্ধীৰ সপোনৰ ৰামৰাজ্য প্ৰতিস্থা কৰাত ব্যঘাট ঘটিব আৰু আন হাতে দেশৰ কল্যান মূলক আচনি আৰু দেশবাসীৰ হিত সাধনৰ পথ ছিন্ন বিছিন্ন হৈ যাব।

ইয়াৰ দ্বাৰা Hills আৰু Plains Tribal মানুহৰ অসন্তোষ সৃষ্টি হব এনেকথা কোৱা উচিত নহয়। এনেকথা আমি বহুত কব পাৰো কিন্তু এই বোৰ কথাৰ পৰা বেয়া Repurcation হব পাৰে। Government এ যি সামান্য টকা খৰছ কৰিছে তাত grudge নকৰিব।

Constitution ৰ ৩৪০ ত এইটো বিধান কৰা আছে এইটো definite instruction দিয়া আছে। কিন্তু সেই মতে আসামত একো কাম হোৱা নাই। ইয়াত লগতে মই তেখেতক শ্ৰীকান্ত ৰিপৰ্ট খনো পঢ়ি চাবলৈ কওঁ। ভাৰত গৱণমেণ্ট পিচপৰা লৰাক উপযুক্ত শিক্ষা দিবৰ কাৰণে Scholarship ৰ ব্যৱস্থা কৰিছে তাত বাধা দিয়াৰ কি দৰকাৰ আছে ? আমি আশা কৰো কৰিছিলো তেখেতে জনজাতি ভাই সকলক appeal কৰিব যে তোমালোকে যি সুবিধা পাইছা লোৱা। দেশক আগবঢ়াই নিবলৈ চেষ্টা কৰা তাকে নকৰি তেখেতে তেখেতৰ ভাষণৰ ধাৰা অন্য ফালেহে নিছে। সেই কাৰণে মই তেখেতক "Report of Backward Commission আৰু ভাৰত গৱৰ্ণমেণ্টৰ ৰিপট পঢ়িবলৈ কওঁ।

Instructions have further been issued to the State Government requesting them to render all possible assistance and to give all reasonable facilities to the people who come within the category of backward classes in accordance with these existing last and also to such others who in their opinion deserve to be considered as Societies and educationaly backward uuder the constitution.

এই হিচাবে কাকা চাহাবে যেতিয়া অসমলৈ আহিছিল তেতিয়া ২৮ টা সম্পদায়ক Scholarship দিবৰ ব্যৱস্থা কৰি গৈছিল তাৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ আৰু অসম চৰকাৰক ধন্য বাদ জনাওঁ। To start a list of these Communities who are extremely backward. Those Communities generally in the rural areas are the most victims under the domination of the privilege classes. গতিকে অনুন্নত সম্প্ৰদায়ক যি সুবিধা দিয়া হৈছে সেইটো তেওঁলোকৰ Constitutional right ইয়াত কমিউনেল ইত্যাদিৰ কথা উঠিব নোৱাৰে।

ইয়াৰ পাচত মই State Trading ৰ বিষয়ে আৰু পঞ্চায়তৰ বিষয়ে কব খোজো। পঞ্চায়তক উলাই কৰিব নালাগে। প্ৰথম অৱস্থাত কিছু খতি-নাতি থাকিব পাৰে। সেই খুতি-নাতি গুচাই আমি পঞ্চায়তক ঠিক কৰিব লাগিব আৰু কৰিম। আজি পথাৰ কমিটিৰ (Field Management Committee) লগত ইয়াৰ স্বতঃপ্ৰোত সম্বন্ধ আছে। আজি খেতিয়কৰ উপকাৰ আৰু উন্নতিৰ কাৰণে State Trading কৰিছে চৰকাৰে। এই State Trading জৰিয়তে ৰাজহুৱা স্বাৰ্থৰ বাবে ব্যৱসায় কৰা হব। এই ক্ষেত্ৰটো কিছু আসোঁৱাহ আছে কাৰণ ইয়াত বাহিৰা মানুহ সোমাইছে। সেই কাৰণেই টংলাত অসুবিধা হৈছে, কিন্তু তেজপুৰত তেনেকুৱা অসুবিধা হোৱা নাই। সেই কাৰণে মই অনুৰোধ কৰো যেন এই সমবায় আন্দোলনত যোগদান কৰি State Trading কাৰ্য্যকৰী কৰি ৰাইজৰ আৰ্থিক উন্নতি কৰাত সহায় কৰিব। প্ৰত্যেক গাঁৱে-ভুঁয়ে গৈ service co-operative খুলি capital form কৰি State Trading ক সহায় কৰিব লাগিব আৰু তেতিয়াহে বুজিব পাৰিম যে ৰাইজেই ৰাইজৰ কাম কৰিব পাৰছে।

Shri BISWANATH UPADHYAYA (Patharkandi) : माननीय अध्यक्ष महोदय ! मातनीय वित्त-मंत्री महोदय ने सदन में जो वजट पेश किया है, उसपर चंद बातें वोलने के लिए में खड़ा हुआ हूँ। यह अफसोस की बात है कि एक surplus वजट दिखानेपर भी हमारी सरकार ने इस राज्य के गरीब किसान-मजदूर और खासकर चाय बगान में रहनेवाले हजारों वेजवान, लाचार और अनपढ श्रमिकों की समस्यायें तथा उनको हल करने के लिए कोई भी योजना हमारे सामन नहीं रखी है। साथ ही मुझे इस वात का भी सख्त अफसोस है कि सरकार अपन इस प्रान्त की बढ़ती हुई बेकारी की समस्या को हल करने लायक क़ोई भी Scheme (योजना) हमारे सामन नहीं रखी है। देहातों की तमस्याओं का कोई जिक्र माननीय बित्त-मंत्री महोदय के भाषण में न होना भी हमारे लिए बड़ी परेशानी की बात है। भाषण में इन सारी वातों का जिक्र नहीं करना चाहता। किन्तु चंद बहुत ख़ास-ख़ास बातें मैं बताना चाहता हूँ।

हमने अपन राज्य में पंचायत शासन का कानून बनाया है। जब हालही में गुवाहाटी के पास खानापारा नामक जगह में विधान-सभा के सदस्यों का प्रशिक्षण शिविर चल रहा था, उस:वक्त मैंन इस बारे में कहा था कि पंचायत कानून के अन्दर प्रान्त का बहुत इलाका नहीं

लिया गया है । जिसके कारण इस बड़े इलाके के रहनेवाले लाखों आदमी पंचायत कानून के लाभों से वंचित रह गए है । इस शिविर में भारत सरकार के उपमंत्री भी मौजूद थे । पंचायत शासन का मक़सद बड़ा ऊँचा है । इसका उद्देश्य बड़ा अच्छा और महान है । यह हमारी जनता को अपने शासन और अपनें अपनें इलाकों की उन्नति करने के लिए बहुत बड़ी सहूलियत दी गई है । इसके जरिए जनता को बहुत सारे अधिकार दिए गये है । साथ ही अनाज और दूसरी-दूसरी जरूरी चीजों का उत्पादन बढ़ाने के लिए पंचायत को जिम्मेदारी दी गई है । लेकिन यह अफसोस की बात है कि इस जरूरी और महत्वपूर्ण व्यवस्था की सुविधाओं से हमारे लाखो भाई आज बंचित है । इसके जरिये हमारे प्रान्त के एक बहुत बड़ा इलाके को अपने विकास का मौका मिलेगा । लेकिन साथ ही वह बड़ा इलाका जो पंचायत शासन से अलग कर दिया गया है, विकास के इन सुविधाओं से वंचित रह जायगा । मेरा इस तरह इशारा करने का मतलब है चाय बगानों से वह बड़ा इलका जहाँ पंचायत शासन लागु नहीं होगा । अध्यक्ष महोदय, आप को मालुम है कि चाय बगानों के आस-पास भी बहुत-से देहात है जहाँ *Ex*-Tea Garden के श्रमिक रहते है । इन देहातों के रहनेवाले हजारों लोग भी पंचायत शासन से बंचित है । तो, इन चाय के बगानों और साथ ही बगानों के आस-पास के गावों में भी पंचायत शासन (Panchayat Act) लागु करना चाहिये । इस इलाके में काफी पैमाने में धान और दूसरी चीजें पैदा होती हैं । पंचायत कानुन इससे बड़ इलाके में भी चालु करें तो हमें बहुत फायदा होगा । यहाँ भी अनाज की पैदाइश बढ़ेगी और अनाज की कमियाँ पूरी करने में बहुत बड़ी मदद मिलगी । इस हालत में यहाँ पंचायत कानुन चालु करना और यहाँ के रहनेवाले हजारों लोगों को फायदा पहुँचाना सरकार का फर्ज है । विधान-सभा के सदस्यों के प्रशिक्षण-शिविर के मौकेपर जब मैंने यह सवाल उठाया था तब माननीय वित्तमंत्री महोदय ने यह जवाब दिया था कि इसमें कोई दिक्कत नहीं है । एक सूचना (Notification) देकर ही आसानी से इस इलाके में पंचायत कानुन लागु किया जा सकता है । सरकार से मेरा निवेदन है कि इस ओर गौर करें और इस इलाके में भी पंचायत कानुन लागु करें ।

इस इलाके में पंचायत कानुन लागु करने से लोगों को और कई तरह से फायदा पहूँचेगा । इस कानुन के अन्दर पंचायती अदालत की व्यवस्था है । इस व्यवस्था के जरिए लोगों को आसानी से और सस्ते में न्याय (Justice) प्राप्त करनें का मौका मिलेगा । अब ऐसा होगा कि एक-एक मामुली मुकद्दमे के लिए इनलोगों को ३०।४० मील दूर, शहरों की कचहरियों में न्याय के लिए जाना पड़ेगा । इसके लिए उन्हे सिर्फ पैसे ही नहीं खर्च करने पड़ेंगा बल्कि बहुत बड़ी परेशानियाँ भी उठानी पड़ेगी । अगर पंचायत अदालत की सहुलियत इन्हे भी मिले तो इन्हें बहुत फायदा होंगा । इनलोगों को भी न्याय का हक मिलेगा ।

फिर relief के बारे में भी मैं २।४ बातें कहना चाहता हूँ । हमारे वित्त-मंत्री महोदय ने relief का बहुत बड़ा आंकड़ा हमारे सामने रखा है । जिसे मानने में मैं तैयार नहीं हूँ । उन्होंने अपने बयान में पिछले साल कामरूप और दूसरी जगहो में जो बाड़ हुई थी उसका जिक्र किया है और कहा है कि बाढ़-पीड़ित लोगों की सहायता के लिए काफी पैसे खर्च हुए हैं । इन बाढ़-पीड़ितों को अपने पुनर्वासन के लिए सरकार की ओर से कर्ज (Loan) दिया गया है । उन्होंने कहा है कि इसके लिए २४ लाख रुपये खर्च हुए हैं । हमारे यहाँ करिमगंज Subdivision में भी बहुत बड़ी बाढ़ आई थी और हजारों लोग पीड़ित हुए थे । इस बाढ़ से सिर्फ बस्ती के रहनेवाले लोग ही नहीं, बल्कि चाय बगान के छांटे हुए श्रमिक जो आज बेकार हैं, जिनके पास न खाने के लिए कोई अनाज और न रहने के लिए कोई जगह है, एसे हजारों आदमी पीड़ित हुए हैं इसके अलावा बहुत-से *Ex*-Tea Garden Labourers भी पीड़ित हुए हैं । लेकिय

इन गरीब लोगों की सहायता के लिए कोई व्यवस्था नहीं हुई है। हैलाकांदी और करिमगंज में बाढ़-पीड़ित लोगों को relief और rehabilitation loan नहीं मिला है। मैं सरकार से यह पूछना चाहता हूँ कि यह अन्याय क्यों हुआ है। इस अन्याय के लिए कौन जिम्मेदार है।

वित्तमंत्री महोदय ने अपने भाषण में कहा है कि हमारे राज्य में Police बड़ी होशियारी और लगन के साथ अपना काम कर रही है जिसका नतीजा यह हुआ है कि राज्य में चोरी, डकैती और दूसरे गुनाह काम हो रहे हैं। उन्होंने कहा है कि इस मामले में हम बहुत सफलता मिली है। लेकिन मैं इस आंकड़े को भी मानने के लिए तैयार नहीं हूँ; क्योंकि हमने देखा है कि पुलिसवालों को अपने काम के लिए कोई दिलचस्पी नहीं है। जब कोई आदमी अपने मामले को लेकर पुलिस के पास जाता है तो पुलिसवाले कोई ध्यान नहीं देते हैं। ऐसा भी होता है कि कई लोग पुलिसवालों को अपना मामला सुना भी नहीं पाते हैं। उन्हे अपना मामला सुनाये बिना ही निराश होकर घर वापस जाना पड़ता है। पुलिस न ध्यान देती है और न मामले को record ही करती है। खुद शिलांग में ही ऐसा होता है। आदमी पुलिस के पास जाते हैं और कहते हैं कि हमारी जान खतरे में हैं। किन्तु पुलिस इसपर कोई ध्यान नहीं देती है। एसी हालत में इस तरह का भाषण देने से हमारा काम नहीं चलेगा। वास्तव में जो काम होता है वही कहना चाहिए। इस तरह चढ़ाकर कहने से हमारी समस्यायें हल नहीं हो सकती।

अब मैं सीमान्त की समस्या (Border Problem) के बारे में कुछ बातें कहूँगा। हमारे मुख्यमंत्री महोदय ने हमें बताया है कि पाकिस्तान के साथ हमारा संबन्ध अब बहुत अच्छा हुआ है। उसकी वजह से यह समस्या हल होने में हमें सहायता मिलेगी। लेकिन लंगजु का क्या हुआ? लंगजु अबतक चीन के कब्जे में ही है। सरकार ने कहा है कि चूँकि हम तैयार नहीं थे। हम unprepared था इसलिए लंगजु चीनियों के कब्जे में गया। इसके पहले भी वही हाल था, हम unprepared थे। इसीलिए टुकेरग्रामपर पाकिस्तान का कब्जा हुआ था। अब लंगजु गया। तैयार न रहना हमारी आदत है। टुकेरग्राम के चले जाने के बाद हमें तैयार रहना चाहिये था ताकि आयन्दा हमारा कोई इलाका विदेशियों के हाथ में न जाने पावे। लेकिन फिर भी हम तैयार न रहे और फिर लंगजु चला गया। क्या बार-बार हम गलती करते रहेंगे? इसी तरह गलतियाँ करते रहे तो हमारा काम कैसे चलेगा? खैर यह खुशी कि बात है कि अब पाकिस्तान के साथ हमारा रिस्ता अच्छा हुआ है और हमें टुकेरग्राम वापस मिला है। किन्तु हमारी सीमावर्ती पाँच गावों का झमेला अबतक तय नहीं हुआ है। मैं आशा करता हूँ कि सरकार इन पांच गावों के मामले में पाकिस्तान सरकार के साथ बातचीत करें ताकि ये गाँव पाकिस्तान में न जाये। ये गांव हमारी सीमा के अन्दर है।

गाँवरक्षी बाहिनी (Village Defence Party) के लोगों के लिए अपनी कानूनी रक्षा (Legal Protection) की कोई व्यवस्था नहीं है। कुछ दिन पूर्व करिमगंज Subdivisional Village Defence Advisory Board की एक बैठक हुई थी। उसमें इस बारे में एक प्रस्ताव लिया गया था। इस प्रस्ताव के जरिए सरकार से यह मांग की गई थी कि Village Defence Party के लोगों को Legal Protection देनें की व्यवस्था की जाय। क्योंकि कानूनी सहायता के बिना येलोग कैसे अपना अपना फर्ज ठीक तरह पूरा कर सकते हैं, उसके बिना वे हमेशा खतरा महसुस करते हैं।

Diary Firm की योजना सरकार ने ले रखी है। किन्तु हमारा अपना अनुभव है कि ये Diary Firms हमेशा एक घाटा का (Losing concern) की व्यापार है। इन Firms से सरकार को नुकसान उठाना पड़ता है। अभी अभी

में डिब्रुगड़ गया था और मुझे वहाँ की Diary Firm को देखने का मौका मिला था। वहाँ २४८ भैंसे और करीब ३०० गायें हैं। लेकिन इनसे रोजाना सिर्फ १० ही मन दूध मिलता है। इस Firm की आमदनी है करीब ६००० रुपये। और उसमें खर्च होते हैं ६२०० रुपये। यानी इस Firm से सरकार को नुकसान उठाना पड़ता है। अगर सरकार की Diary Firm से इस तरह नुकसान होता है तो हम जनता से कैसे कह सकते हैं कि वे Diry Firm चलावें ?

इसके अलावा मैं Co-operative पर भी अपना विचार प्रकट करना चाहता हूँ। करिमगंज में Co-operation Department में जो खामखयाली होती है उनसे जनता को बड़ी तकलीफ उठानी पड़ रही है। करिमगंज के बहुत-से लोगों ने Co-operative Loan के लिए कोशिश की है और उसके लिए अपनी जमीन mortgage दे चुके हैं। लेकिन फिर भी उन्हें कर्ज नहीं मिला हैं। क्योंकि mortgage नहीं है। इसतरह हम अपने प्रान्त के गरीब श्रमिक और किसानों को कैसे फायदा पहुँचा सकते हैं।

अध्यक्ष महोदय! श्रमिकों की समस्याओं के प्रति भी मैं आप की दृष्टि आकर्षित करना चाहता हूँ। एसे तो उनकी कई समस्यायें हैं। किन्तु उनमें शिक्षा की समस्या अपना महत्व रखता है। आप को मालुम है कि चाय बगानों में उद्योग की ओर से स्कुल की व्यवस्था है। किन्तु सरकार की ओर से उनकी देख-रेख न होने से बड़ी खामखयाली होती है। कोई उनके स्कुलों की देखभाल नहीं करता। यह सही है कि सरकार ने चाय बगानों के स्कुलों की निगरानी और देखभाल के लिए निश्चय किया था। किन्तु वास्तव में वहाँ कोई देखभाल नहीं होती। नाम के वास्ते शिक्षक रखे गए है। किन्तु उनसे दफ्तर में ही काम लिया जाता है। हम चाहते हैं कि सरकार इस ओर ध्यान दें ताकि बगानों की शिक्षा-व्यवस्था ठीक से चल।

यह हमारे लिए बड़ी खुशी की बात है कि सरकार ने फिल्म उद्योग के प्रति ध्यान दिया है। इसके लिए बजट में ५० हजार रुपये रखे गए हैं। हम भी चाहते हैं कि हमारे यहाँ अच्छे व शिक्षाप्रद फिल्म बने। फिल्म उद्योग का विकास हो। किन्तु इसमें काफी अड़चन भी हैं। एक-एक Print के लिए सरकार को २।२ हजार रुपये देने पड़ते हैं। १४ Print बनाने पड़ते हैं और उसी के लिए २८ हजार रुपये खर्च होते हैं। यह रकम बहुत भारी है। सरकार से हमारा अनुरोध है कि Central Government से इस बारे में कोई लिखापढ़ी करें ताकि यह Tax उठा दें। अगर वैसा करें तो फिल्म उद्योग के विकास से बहुत बड़ी सहायता होगी।

आखिर में मैं राजधानी के स्थानान्तर के बारे में कुछ कहना चाहता हूँ। राजधानी के स्थानान्तर का प्रश्न बहुत ही महत्वपूर्ण है। हमारे कुछ मित्रों ने यह प्रश्न सदन में रखा है। मैं भी इसका समर्थन करता हूँ। शिलांग में हमारी राजधानी का विकास के लिए कोई जगह नहीं है। इसके अलावा इसमें बचत का भी सवाल है। इस दृष्टि से गौहाटी बहुत ही उपयुक्त स्थान है। गौहाटी हमारे प्रान्त का केन्द्रीय स्थान है, और वास्तव में भी वही हमारी राजधानी है। वहाँ विश्वविद्यालय, उच्च न्यायालय और कई महत्वपूर्ण संस्थायें हैं। सारे प्रान्त के लोगों की यह मांग है कि गौहाटी में राजधानी का स्थानान्तर होना चाहिए। यह मांग सभी दृष्टियों से उचित है। इसमें बहुत बड़ी युक्ति है। सिलहट के चले जाने के बाद शिलांग में राजधानी का रखना कोई जरूरी नहीं है। पहले सिलहट था और शिलांग Central Place थी। अब वह नहीं रहा। इसलिए गौहाटी ही हमारे प्रान्त की राजधानी होनी चाहिए।

Dr. GHANASHYAM DAS [North Salmara (Reserved for Scheduled Castes) : Mr Speaker, Sir, I thank the Finance Minister for placing before us an exhaustive report wherein he has touched upon all the salient points concerning the State. In doing so, I want to make certain observation and suggestions which I consider to be very important. Regarding the Medical Department, I find that no attention has been given in the sense that when many of friends were talking of acute shortage of medical personnels, we have not been able to do anything immediately to meet this shortage. Just at the moment, the Department is running about 90 dispensaries without any doctors. In accordance with the planned provisions calculating at the rate of one doctor for 2,000 people, we would require for our State about 5,500 doctors. We have now in the register 3,432 doctors of which probably a few hundreds have since died and many are lving invalid. Therefore, our need will be about 2,500 doctors. Calculating at the output of 50 doctors annually from the medical institution in our State, it will take about 50 years to reach this target. Many of our Hon'ble Friends have been pressing the Medical Minister for the establishment of dispensaries in rural areas. So far as I myself am concerned I have been trying in vain for the last three years to get a dispensary established in a very backward place predominantly inhabited by scheduled caste and other backward people that is at Bishnupur. But due to paucity of funds the Medical Minister said this could not be establihsed. Similary, I find that there is demand for more doctors from all quarters of the State. So, our object should be to meet and concentrate on the question of medical relief on the rural area. In West Bengal the Chief Minister, Dr. B. C. Roy, in spite of the deficit budget, has been able to do much in this respect, and actually made a headway inasmuch as he has categorised the scale of pay for doctors serving in the rural areas. Sir, it is one of the most important thing. We of course cannot neglect the necessity of medical services in the District and Subdivisional hospitals. Government have taken up so many welfare projects in the rural areas which are also of urgent necessity. We must make condition in rural areas worth living. The health condition is not very satisfactory. We must give attention to the rural areas both for the preventive and curative sides. Therefore, not only doctors for curative but for the preventive also, we require a good number of sanatoriums and trained health personnel too. I wish the Government will make provision for one sanatorium for each of the Anchalik Panchayat. Therefore, there is urgent necessity of another Medical College to be established without further delay. There should be no difficulty on this account. When Bengal is having 8 medical colleges, when Bihar, the sister province, has got 2 medical colleges and going to have one more, Assam should not be left behind. So, I hope Government will give serious attention to this urgent need without giving any political consideration in this respect. In this connection I would say that the money allotted for this purpose is not adequate. Therefore, I suggest under the development plan within the second five year period, at least, arrangements for preclinical course should be made. So that a regular and full fledged medical college may start functioning soon. I notice that some amount is allotted to some social organisations like Red Cross Society, etc. I find that there are other volunteers organisations carrying on Leprosy and T. B. Works but no subsidy has been given to those organisations. They are Sankar Mission, Assam Medical Relief Committee, Assam Seva Samti Indian Medical, Assam, etc.

Coming to the problem of control of diseases like T. B. I find that except the B. C. G., nothing has done as a preventive measure so far the

control of the fell disease is concerned. It is increasing and creating a menace, particularly, in a place like Gauhati. It is now high time for the Government to start immediately, at least, one Clinic if not two at the same time Government should see that sufficient number of health visitors are trained and posted to important town to carry on this preventive works against T. B. and air borne diseases. So far as Leprosy is concerned, of course, Government is doing its best to prevent this disease, but I should like to say that it is a very difficult and a vast problem requiring huge expenditure. It will depend not only on the Government alone, but also on the co-operation of Voluntary Social Organisations who are carrying on this leprosy work. We have seen that about 90 per cent of the lepers are amongst the tribals. So, thorough survey and investigation in this connection, should be carried on. Recently, it was revealed after a thorough research conducted by the Government and voluntary workers that in Boko about 96 per cent amongst the tribal people suffer from this disease.

Again, Sir, I want to refer to a point raised by my hon. Member Shri Birendra Kr. Das, in connection with prohibition. He objected that there should not be liquor prohibition amongst the tirbal people. I entirely agree with Shri Rabh's obsevation regarding prohibition, that tribal peoples are benefited by prohibition Now, I come to another question which has been raised by Shri Birendra Kumar Das about the welfare activities, particularly, for the agriculturists. Government should have its moral duty to see the interest of the people. I request that Government should also see to the welfare of the students belonging to the poorer classes of the privileged class for the special privilege should not be confined to mainly weaker classes alnoe. Let us hope that after ten years the question of privileged classes or the like will not arise and there shall be no more demand for special privileges. In the meantime, this welfare work should go on amongst all classes, irrespective of caste, creed or political differences I also request my friends in the opposite, to render their every assistance and whole-hearted co-operation in this respect for the interest of the nation. We visualise now that after ten years there will not be a marked difference between so called the rich and the poor. So, it must be our duty to see that the poorer and backward classes are brought to the same level as far as practicable.

Now, Sir, another point to which I want to draw the attention of the Government is the devastation caused by the notorious river Aie. Sir, we are all aware of the character of this river. Every year we have been discussing about the damage caused by this river, but I am sorry, there is no mention of it in the report of flood control. In this respect my friend Shri Brahmachari has spoken much about this and I entirely agree with the remarks made by him. Very recently the public were very much agitated when they learnt that the schemes submitted by the officers have been abandoned. Because the public were agitated, in consultation with the Minister concerned I myself had to run to the area with the officers to submit some alternative proposal to the Government so that something is done, because it is not a question of one or two years. For some years past, and every year this river is causing havoc, destroying cultivable lands and bringing miser to the people. Year before last about 60,000 bighas of land were destroyed, and last year about 19,000 bighas were destroyed it is so estimated and about 120 villages were flooded. So, something must be done quickly in his regard. So, I would appeal to the Government to consider the question seriously and do something to protect the people from further damage and destruction.

Another question I want to raise is about the establishment of a Technical Institute at Bongaigaon. We have been assured by the Education Minister that a Technical Institute would be establised. But in the Budget I find that only 44,000 has been sanctioned for that. I do not know how a Techincial Institute, having different subjects to be taught, which would be very helpful for the workers or the unemployed youths who want to get employment in the Railway Workshop at Bongaigaon, where 6000 people are going to be recruited, could be established with that amount. Therefore, it is urgently necessary that this institution should be given priority and sufficient fund should be provided so that other crafts excepting bamboo, cane etc. highly technical crafts should be taught there just to train technicians like machinist, electrician, welders, turners etc. We must give facility for training to as many boys as possible in these subjects so that they may be employed in the Railways.

Lastly I would like to bring to the notice of the Government regarding some points about the Assam Medical College. This College, as some of our friend have raised, is dearth of teaching staff, which should be looked into immediately. For the last 2 years, we are being told that even now no Vice-Principal or Superintendent or Deputy Superintendent have been appointed, and even there is no Assistant Professers in the Ear, Nose and Throat Department, and in other departments also. To give proper instructions and proper facilites we think that it is urgently necessary that these posts should be immediately filled up for the interest of the people because we have seen that a teacher teaches about 40 to 50 students at a time in the class. A teacher cannot teach properly at a time more than 20 to 30 students. We get often adverse reports and allegations against the management, and the root cause is the shortage of staff particularly the Deputy Superintendent or Vice-Principal because it is not possible for one Principal to look to all the affairs. I think the Medical Minister will kindly give attention to this so this so that things improve.

Shri DURGESWAR SAIKIA (Thowra) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বিত্ত মন্ত্ৰী মহোদয়ে যি বাজেট দাঙি ধৰিছে তাৰ যোগেদি অসমৰ সমস্যা সমূহৰ প্ৰতি দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰাৰ কাৰণে তেখেতক ধন্যবাদ জনাইছো। এই বছৰ কোনো নতুন টেক্স আদি ধৰা নাই তাৰ বাবে তেখেতৰ শলাগ লৈছো। এটা কথা কওঁ যে আজি চাহ বাগিচা, A. O. C. আদিৰ ওপৰত যথেষ্ট কৰ লগোৱা হৈছে যদিও গাঁৱৰ খেতিৰ মাটিৰ খাজনাৰ তুলনাত উক্ত খাজনা একো বেছি হোৱা নাই। এবিঘা Re-settlement হৈছে এই অৱস্থাত জানিব পাৰিছো কিছু মাটিত খাজনা বেচি হব। কিছু মাটিত কম হব কিন্তু বাগিচা বিলাকত সেই operate বহুওৱা নাই আৰু সাধাৰণক বাগিচাৰ গ্ৰাণ্টৰ মাটিৰ খাজনা কিছু বৃদ্ধি হব। খাজনা কম কিন্তু, বাগিচাই একৰত বেচি উৎপাদন আৰু উপাজ্জন কৰে, গতিকে গাঁৱৰ খাজনাৰ তুলনাত Tea-Oil-Coal ৰ খাজনা কম গতিকে এই কথা বিবেচনা কৰি কিছু খাজানা বেচি কৰিব পাৰে। তেতিয়া হলে আৰু কিছু টকা চৰকাৰৰ পুজিলৈ আনিব পাৰে।

তাৰ পাচত বহুত Private টেক্সি অসমত চলি আছে, সেই বিলাকৰ কোনো টেক্স চৰকাৰে পোৱা নাই। অথচ সেই Taxi বিলাকত Passenger যোৱাৰো কোনো

পুলিচ আৰু Transport Department অলপ সচেষ্ট হলে permit দি আৰু কিছু টকা আনিব পাৰি। তাৰ পিচত চৰকাৰৰ National Saving Certificate ভালদৰে সংগঠন কৰি কিছু টকা আনিব পাৰি। বৰ্ত্তমান চাহ বাগিচাত National Saving Certificate ৰ পৰা যি টকা আয় হৈছে যদি এই Department আৰু সংগঠন শক্তিশালী কৰিব পাৰি তেতিয়া আৰু বেচি টকা সংগ্ৰহ কৰিব পাৰি।

ইয়াৰ বাহিৰে আমাৰ বিৰোধী দলৰ পৰা দলনেতাই যি বিলাক মন্তব্য কৰিছে আমি তেনে মন্তব্য শুনিম বুলি আশা কৰা নাছিলো। বিশেষকৈ এই কাৰণে আশা কৰা নাছিলো যেহেতু বিৰোধী দল হিচাবে সমালোচনা কৰিলেও কিছু ভাল কথা পাম বুলি আগ ভাগটো ভাবিছিলো। তেওঁলোকে ভাল কথা বোৰ নিশ্চয় গ্ৰহণ কৰিব। তাকে আঙুলিয়াই শ্ৰীমহীকান্ত দাস ডাঙৰীয়াই তেখেতৰ ভাষণত সেই বিলাক উল্লেখ কৰিছে বিশেষকৈ বিত্তমন্ত্ৰীৰ ভাষণখন ৰচনা বুলি কোৱা, যোৱা ১২ বছৰ একো নাই হোৱা বুলি কোৱা পিচ পৰা সম্প্ৰদায়বিলাকক সহায় কৰাৰ বাবদ সাম্প্ৰদায়িকতা হব বুলি সন্দেহ কৰিছে আৰু তাৰ বাবে বৰ দুখ পাইছো আৰু এনে কথাৰ পৰা বাইজৰ সহায় নহয়।

তাৰ পাছত আমাৰ হাজাৰ হাজাৰ বিঘা মাটি যি হিচাবে reclamation হব লাগিছিল সেই হিচাবে হোৱা নাই। Embankment আৰু Drainage ৰ বাবে যি টকা আছে সেই টকা যথেষ্ট নহয়। বানপানীৰ সমস্যালৈ চাই Embankment আৰু Drainage ৰ প্ৰতি বিশেষ গুৰুত্ব দিয়া প্ৰয়োজন। এইবোৰ কাম কৰিব পাৰিলেই মাটিৰ সমস্যা ভালে খিনি সমাধান হব। গতিকে কেন্দ্ৰীয় গৱণমেণ্টৰ পৰা যিটো টকা পাব লাগে সেইটো অনাৰ ব্যৱস্থাৰ বাবে বিশেষ চেষ্টা কৰিব লাগে।

Embankment and Drainage বিভাগৰ কাৰণে ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা যিমান টকা পাব লাগে তাতকৈ কম পাইছে অৰ্থ্যাৎ ৬·৬৬ লাখ পাব লাগে কিন্তু এতিয়া ৫·২৯ লাখ পাইছে। সেই কাৰণে আমি আন্দোলন কৰিব লাগে যাতে এই টকাৰ পৰিমান বেচি হয়। তেল শোধনাগাৰৰ কাৰণে যেনেকৈ জোৰ দিয়া হৈছিল সেইদৰে Embankment and Drainage বিভাগৰ কাৰণেও যদি আন্দোলন কৰা হয় তেন্তে নিশ্চয় ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা বেচিকৈ টকা পোৱা যাব। ভাৰত চৰকাৰে দিব বুলিয়েই আমাৰ বাজেটত নধৰাটো ঠিক নহয়। ইমান ডাঙৰ বিষয় এটাৰ প্ৰতি ভাৰত চৰকাৰলৈ চাই নাথাকি আমাৰ চৰকাৰেও নিয়মীয়া বাজেট বছৰি ৰখা নিত্যান্ত প্ৰয়োজন আৰু সেই কথা ভাবি চাবলৈ চৰকাৰক পৰামশ দিওঁ।

Embankment and Drainage বিভাগে প্ৰায় ৬৬ লাখ একৰ মাটি পুনৰ আবাদি (reclaim) কৰিছে। আমি আশা কৰো এই দৰে পুনৰ আবাদি কৰিব পৰা আটাইবোৰ মাটি আবাদি কৰিব লাগে। শিৱসাগৰত প্ৰায় ৭০০ ঘৰ মানুহ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ গৰাখহনীয়াত মাটিহীন হৈ আছে। প্ৰায় ৬।৭ বছৰ তেওঁলোক মাটিহীন হৈ আছে। যদি এই গৰাখহনীয়া মানুহবোৰক ইমান দিনে মাটি দিলেহেতেন তেনেহলে তেওঁলোকৰ আৰ্থিক অৱস্থা কিছু উন্নত হলহেতেন। টেঙাপানীৰ পৰা দিচাং মূখলৈ আৰু ভেকুৰি চাপৰি মঠাউৰী বন্ধা হেতেন এই ২৬ হেজাৰ বিঘা পুনৰ আবাদ কৰা মাটি বিতৰন কৰিব পাৰিলে হেতেন কিন্তু মঠাউৰি আজিলৈকে পুজিৰ অভাৱত বন্ধা নহল দিছাং নদীৰ সোঁ-পাৰটো দিহিংনৈৰ পৰা A. T. Road লৈ নবন্ধাৰ কাৰণে আৰু জকাইচুক মৌজাৰ দিখৌ মঠাউৰী নবন্ধাৰ কাৰণে বহু মাটি নষ্ট হৈছে আৰু সেই কাৰণে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিছো যাতে এই মাটিবোৰ

পুনৰ আবাদি কৰন হয়। লগতে দৰিকাৰ Drainage Scheme নোহোৱাৰ কাৰণে প্ৰায় 80,000 বিঘা খেতি নষ্ট হৈছে। আমাৰ বন বিভাগত যথেষ্ট টকা উপাৰ্জ্জন হৈছে আৰু নতুন গছ কই আয়তন বঢ়াবলৈকো ব্যৱস্থা কৰিছে। ১৯৫৮ চনতে ঘোষণা কৰিছিল যে ভাৰতৰ বন সম্পদ শতকৰা ৩৩ ভাগ হব লাগে। কিন্তু অসমত ইয়াৰ পৰিমান মাত্ৰ শতকৰা ২১ ভাগহে, এই পৰিমাণে বৃদ্ধি কৰিবৰ বাবে অসম চৰকাৰে নতুন গছ বোৱাৰ আঁচনি লোৱাত নথৈ শলাগ লৈছো। কিন্তু কিছুমান ৰাজনৈতিক দলে বে-দখল কৰি লগতে মূল্যবান গছ বোৰকো কাটি নষ্ট কৰিছে। এই প্ৰসঙ্গত মই ১৯৫৮ চনৰ মাটি-নীতিৰ ঘোষণাৰ এটা কথা সোঁৰৰাই দিওঁ যে "It has appeared to Government that there has been a tendency for organised encroachment into the forest and Grazing Reserves. Such encroachments shall be dealt with firmly and the local officers shall keep themielves sufficiently alert and evict the encroachers before they get themselves established or raise any crops." এই বে-দখলকাৰী বোৰে এনে ধ্বনি তুলিছে যে যি বে-দখলৰ খবৰ দিব তাৰ মাথা যাব। এনেবোৰ কাৰণত চৰকাৰ আছেনে নাই গাৱৰ মানুহে সন্দেহ কৰে। সেই কাৰণে এই বে-দখলকাৰীক জোৰ কৰি হলেও উচেছদ কৰিব লাগে। যিবোৰ ফৰেষ্টৰ গাওঁ পঞ্চায়তৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা নাই সেইবোৰ অতি সোনকালে এই পঞ্চায়তৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

গাওঁবোৰ তাবোপৰি শিক্ষা, স্বাস্থ্য আৰু খোৱা পানীৰ ব্যৱস্থাৰ বাবেও বহুত অসুবিধাত পৰি আছে। বন বিভাগৰ পৰা সামান্য দিছে যদিও যথেষ্ট নহয়। সেই কাৰণে এই গাওঁবোৰ পঞ্চায়তৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব লাগে আৰু স্বাস্থ্য, খোৱা পানী, যাতায়ত আদি উন্নয়নৰ বাবে খৰচৰ নিয়মীয়া ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। বাজেট বক্তৃতাত forest village বিলাকৰ কথা উল্লেখ নকৰাটো আনন্দৰ কথা নহল।

মাটিহীন মানুহক মাটি দিবৰ কাৰণে ১৯৫৭ চনৰ পৰা যি ব্যৱস্থা লৈছে তাৰ ভিতৰত বিভিন্ন চাহ বাগিচাৰ N. G. R., P. G. R. আদিৰ পৰা ৯,১০০ বিঘা মাটি উলিয়ালে। শিঙিৰি জানৰ পৰা ১০০ বিঘা, দৰা গ্ৰণ্টত 800 বিঘা, চাফ্ৰাইত 800 বিঘা, জেৰেঙাত ২,000 বিঘা, মাহমৰাত ১,000 বিঘা মলিয়াভেটাত ৬00 বিঘা, জকাইচুকত ২,000 বিঘা, খনিকৰত ৫00 বিঘা, দিমৌ পথাৰত ৫00 বিঘা, কানুত 800 বিঘা আৰু অটল পথাৰৰ পৰা 800 বিঘা মুঠ ৯,১০০ বিঘা মাটিৰ লিষ্ট বিতৰণ কৰা হল আৰু acquisition cost realise কৰা হল, কিন্তু এবিঘা মাটিও বিতৰণৰ কৰা নহল। সেই কাৰণেই বে-দখল কৰিবলৈ সুবিধা পাইছে। এই কামৰ বাবে মণ্ডল, কাননগু আৰু চৰডেপুটি আদি বিষয়া থকা স্বত্বেও কিয় কৰা নাই বুজিব পৰা নাই। মই সমালোচনা কৰা নাই, মাত্ৰ গঠন মূলক দৃষ্টি ভঙ্গীৰে দেখুৱাইহে দিছো। কাগজে পত্ৰে ঠিক আছে কিন্তু কামত আজিলৈকে নহল। আশা কৰো চৰকাৰে এই বিতৰণৰ কামটো কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব। আৰু এনে ব্যৱস্থাৰ দ্বাৰা ৰাইজৰ মাজত অসন্তুষ্টি হোৱা নাই চৰকাৰৰ লাজহ যাটি হৈছে আৰু সৰহ শস্য উৎপাদনতো বাধা পৰিছে।

কাগজে পত্ৰই মাটি দিছে বুলিলে নহয়। তাৰ লগে লগে সক্ৰিয়ভাৱে সৰ্ব্ব-সাধাৰণ খেতিয়কৰ দুখ-দুগতি নানাবকম অসুবিধা দূৰ কৰাৰ চেষ্টা কৰিবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো।

আৰু এটা কথা এইযে নানা ঠাইত মঠাউৰী বন্ধা হল আৰু তাৰ কাৰণে গৰীব জনসাধাৰণৰ বহু মাটি মঠাউৰি বন্ধাৰ কাৰণে চৰকাৰে লৈছে। কিন্তু আজি ৩।৪ বছৰ হল মানুহে সেই মাটিৰ ক্ষতিপূৰণ নাপালে। এবাৰ ৰেভেনিউ অফিচাৰ আহিছে আনবাৰ Embankment and Drainage অফিচাৰ আহিছে। সকলোৰে আগত মানুহে আবেদন নিবেদন কৰে কিন্তু ইজনে সিজনৰ গাত দি আজিলৈ ক্ষতিপূৰণ দিয়াৰ কোনো ব্যৱস্থাই কৰা নাই। এই বিষয়ৰ যিবিলাক দখাস্ত দিছে সেই বিলাক ইটো অফিচৰ পৰা সিটো অফিচলৈ যায় এনেকৈ বাগৰি আছে। এই বিষয়ে আমাৰ বিত্তমন্ত্ৰী আৰু ৰাজহ মন্ত্ৰী আৰু Embankment and Drainage মন্ত্ৰী মহোদয়ে সুচাৰু ৰূপে তদন্ত কৰি ক্ষতিপূৰণ দিয়াৰ বিহিত ব্যৱস্থা কৰিব বুলি মই তেখেত সকলক অনুৰোধ কৰিলো।

তাৰ পিচত forest reserve বিলাকত কিছুমান হাতীয়ে মানুহ মাৰিছে, লোক সকলৰ ঘৰ-দুৱাৰ ভাঙিছে। দুখীয়া মানুহ বিলাকৰ খেতিৰ শস্য নষ্ট কৰিছে। এই বিষয়ে আমাৰ ফালৰ পৰা যথেষ্ট লেখা-লেখিও বহুবাৰ হৈছে। কেইবা বাৰো বন-মন্ত্ৰী মহোদয়ক আমাৰ আৰু ৰাইজৰ তৰফৰ পৰা আবেদন নিবেদন কৰি জনোৱা হৈছে। কিন্তু সেই সমস্যাৰ আজিলৈ কোনো সমাধানেই নহল। মোৰ চৰকাৰৰ ওচৰত বিনীত অনুৰোধ যে যিবিলাক বনৰীয়া হাতীয়ে তেনেকৈ খেতি-বাতি নষ্ট কৰি, ঘৰ-দুৱাৰ ভাঙি মানুহ মাৰে, তাৰ আইন মতে যি কৰা দৰ্কাৰ সেইটো অতি সোনকালে কৰিব লাগে। বিশেষকৈ মই জনাত দিবৈ ৰিজাৰ্ভত।

মই আৰু বিশেষ কব নোখোজো, এটা কথা বনুৱা সম্পৰ্কে কওঁ, এই বনুৱাৰ সুবিধাৰ বিষয়ে Plantation Act মতে যিখিনি পাব লাগে সেইটো বহুত বাগানত সমলি পোৱা নাই আৰু শতকৰা ২০ ভাগত যিখিনি হৈছে সিও নগন্য। মই অলপতে উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ Chinatollea বাগানত গৈ দেখিলো যে বনুৱাৰ কাৰণে ৪৫০ টা ঘৰৰ এনেকুৱা অৱস্থা যে ভেটিৰ পৰা পানী-পচালৈ বহুত ঘৰ ২॥ ফুট ওখ মাত্ৰ তাৰোপৰি সাধাৰণতে বাগিছাত একো একোটা বনুৱা পৰিয়ালে ১০।১২ টা মানুহৰ সৈতে থাকিব লগীয়া হৈছে। তাৰোপৰি সেই বাগানত খোৱা পানীৰ বাবে মাত্ৰ ৪ টা কুঁৱা। গতিকে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো যাতে Plantation Act অনুসাৰে এই হীনদেট্টি বিলাক গুচাই বনুৱাক সুযোগ সুবিধা দিয়ে।

মই C. I. Sheet বিতৰণ সম্বন্ধে দুষাৰ কথা কওঁ। আগত টিনপাত বিতৰণ হৈছিল Subdivisional quota ৰ পৰা School আদিলৈও কিন্তু এতিয়া School আদিৰ বাবে D.I. Inspector ৰ ওচৰলৈ যাব লাগে। N. E. S. আৰু Grant পালে N.E.S. লৈ—ফলত বিতৰণৰ বেমেজালি হৈছে আৰু ৰাইজৰ ফালে ক্ষতি হৈছে। এনে ব্যৱস্থাৰ ফলত যথেষ্ট অসুবিধা হৈছে। গতিকে. এনে ব্যৱস্থা হব লাগে, যাতে এটা machinery ৰ যোগে বিতৰণৰ ব্যৱস্থা হয়। গৰীব জনসাধাৰণে কিমান কষ্ট কৰি বৰঙণি তুলি শিক্ষানুষ্ঠান এটাৰ কাঠৰ সজুলিটো তোলাৰ পিচত যদি দুবছৰলৈ টিনৰ অভাৱত পেলাই থব লগীয়া হয় তেন্তে বদে-বৰষুণে এই কাঠৰ অৱস্থা কি হব আৰু ৰাইজক কেনেকৈ শিক্ষা বিষয়ত অনুপ্ৰানিত কৰিব চৰকাৰে এই বিষয়ে গভীৰ চিন্তা কৰা দৰকাৰ। গতিকে মোৰ বিৱেচনাৰে আমাৰ যাতে এই গৰীব ৰাইজৰ সৰু সৰু শিক্ষানষ্ঠান বিলাকো Subdivisional quota ৰ পৰাই টিনপাট পাব পাৰে Technical স্কুল আদি ডাঙৰ ডাঙৰ শিক্ষানুষ্ঠান বিলাকৰ কাৰণে কলিকতাৰ পৰা 'কোটা' আনিব লগা হোৱাটো বেলেগ কথা। এখন Lower Primary ৰা Middle Vernacular ৰা Middle English স্কুলে নাইবা এখন ভেঞ্চাৰ

স্কুলে যদি 'কোটা' কলিকতাৰ পৰা আনিব লাগে তেন্তে বৰ ডাঙৰ কথা হ'ব। সেই বিলাকক কিছু পৰিমানে বেচি কোটা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো।

ইয়াকে কৈ মই পুনৰ আমাৰ বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ক তেখেতৰ বাজেট আৰু ভাষণৰ কাৰণে সন্মান জনাই মোৰ বক্তৃতাৰ সামৰণি মাৰিলো।

*__Md. MATLEBUDDIN (Dalgaon)__: Mr. Speaker, Sir, at the beginning of my speech I like to thank the Hon'ble Finance Minister who has already placed his Budget before us making it a surplus one. Further I find that there has not been any fresh taxation on the people who are already heavily taxed. So I feel happy and express my heartfelt thanks to the Minister concerned.

I now point out to some of the great problems which this State is facing today. The problem of land, which has been already discussed by some of the hon. Members in this House, is becoming greater and greater every day. As will appear from those speeches, the problem of land is not a problem of a particular Subdivision or Mouza, it has become a problem of the entire State.

Particularly in the Subdivision of Mangaldai, this problem has become acute. Since a long time past all the V.G Rs. and P.G.Rs of this Subdivision have been encroached by the people, and every year the Government have been trying to evict these encroachers in vain. Very recently in the villages of Hatipur, and Missamar Mouza—almost every inhabitant of these two villages was evicted and thrown away to his lot. All these houses and buildings were demolished forcibly and people are now in great distress. So I request the Government to solve this land problem as far as possible and with the least delay for the entire State of Assam.

In many of the Mouzas some of the V. G. Rs and P.G.Rs have been encroached since about 10 to 15 years together. I like to ask the Government not to tolerate these encroachments. Government have got the power to evict these encroachers at any moment. But in spite of this the encroachments are going on.

It is to be highly regretted that people who have been in Assam for not less than 22 to 25 years have not as yet been settled with land.

Some of the flood and erosion affected families numbering not less than about a thousand in Chapori areas in the Mangaldai subdivision are roaming about without getting any land settlement. It is highly regrettable that the Land Settlement Advisory Committee of Mangaldai has done nothing towards solution of this problem. Some of the members of the Land Settlement Advisory Board of Mangaldai have on many occasion tried to solve this problem by finding out some proper measures but it has not become at all possible on their part to do away with this problem up till now. I am sorry Sir, why these people are being troubled in this

*Speech not corrected.

way. I would request Government to take such steps so that these sorts of landlessness in the case of those who have been flood and erosion affected should be done-away with and they should be given land settlement as soon as possible. Sir, this landlessness is going on not only in Mangaldai subdivision, but I have seen in the newspapers that it is prevalent also in other districts. In Tezpur subdivision there is a V. G. R. named Borsola in which the people have been occupying in an unauthorised manner since a long time but Government have not as yet settled those people at least those who are deserving. Those flood and erosion affected people are not so by their own fault but due to the vagaries and whims of nature. So their problem should not be ignored and allow to continue in this way especially in the case of Mangaldai subdivision for not less than 10 to 15 years back. In this connection I would like to mention particularly the case of some immigrant families who have been living in certain areas since a long time Many of these families have been ousted from their homes due to flood and erosion. The number of such families will not be less than 2 to 3 thousands and they have been practically living on water since they were being eroded. I therefore, urge upon the Government to take immediate steps for settlement of those deserving flood and erosion affected families who are in great distress at present. This landlesseness problem can be solved as I would like to suggest, by throwing open some of the V G.Rs. and if necessary some of the P.G.Rs. and by acquiring some surplus lands from the tea gardens. This step will help in solution of this problem if the Government can do it as early as possible. I therefore, request the Government to do away with this landlessness problem very soon.

As regards educational facilities that have been extended towards the Mangaldai subdivision, I must say it is very little. Many of the school buildings have been damaged by the last storm but I find that the authority of the Mangaldai School Board have not sent any list for consideration on awarding any grant to the schools in the subdivision. It is a regrettable matter. Perhaps all hon. Members know that the M. L. As. have been asked to send list of schools damaged by storm or flood, but I find that no list has been sent from Mangaldai to the office here for consideration. I would request the Hon'ble Education Minister to consider the case of the storm damaged schools of Mangaldai subdivision and award sufficient grant to them for their rehabilitation.

With these words Sir, I resume my seat.

Shri HARI NARAYAN BARUA (Teok): অধ্যক্ষ মহোদয়, মই জয় জয়তে বিত্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এই সদনত যি বাজেট উপস্থাপিত কৰিছে তাৰ বাবে ধন্যবাদ জনাইছো। আজি বহু বছৰৰ মূৰত এই সদনত এখন ৰাহি বাজেট দেখিবলৈ পাইছো ।

Mr. SPEAKER: যোৱা বছৰো ৰাহি বাজেট আছিল।

Shri HARI NARAYAN BARUA: তথাপিও এই বছৰৰ ৰাহিৰ পৰিমাণ বেছি। বাজেট ঘাটিপৰা বুলি উপস্থাপিত হলেও সদনত সমালোচনা হয় আৰু ৰাহি বুলি উপস্থাপিত কৰিলেও সমানে সমালোচনা হয়

বাজেট খন ঘাটি হলেও দেশৰ সমস্যা সোৰলৈ চাই বাজেটত যি আঁচনি তৈয়াৰ কৰিছে তাত সকলোবোৰ আৱশ্যকীয় মঞ্জুৰী দি যিটো ৰাজহৰ হিচাব দিছে সেইটোত আমি সচাকৈয়ে আনন্দিত হৈছো। ভাষণখন ডাঙৰ হৈছে আৰু ভাষণ শুনি ভাগৰ লাগিছে যদিও এই বাজেটৰ ভিতৰেদি দেশৰ বহুত জানিব লগীয়া কথা আছে। আমি আশা কৰো এই বাজেটৰ দ্বাৰা দেশৰ জনসাধাৰণৰ নিশ্চয় উপকাৰ হব। বাজেট ঘাটি হলেও আহে নেযায় বা ৰাহি হলেও ঠেং ডাঙি নাচিবৰ প্ৰয়োজন হোৱা নাই বুলি মন্তব্য প্ৰকাশ কৰিব পাৰে যদিও ভাল দেখিলে আনন্দ প্ৰকাশ কৰাত কোনো আপত্তি থাকিব নোৱাৰে বোধ কৰো। আমি কিন্তু আনন্দ পাইছো এই বুলিয়েই যে সদনত এখন ৰাহি বাজেট উপস্থাপিত কৰিছে।

মই অন্যান্য কথা আলোচনা কৰাৰ আগতেই এটা কথা আলোচনা নকৰিলে ভুল হব। সেই কথাটো হৈছে পিচপৰা সম্প্ৰদায় লৈ। বাজেটত পিচপৰা সম্প্ৰদায় লৈ কিছু ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাত বিৰোধী দলৰ দলপতি শ্ৰীযুত গোস্বামী ডাঙৰীয়াই যি ভাৱ প্ৰকাশ কৰিছে তাক দেখি মই বৰ আচৰিত হৈছো। মই কেতিয়াও ভবা নাছিলো যে তেখেত সকলে এই কথাটো তেনে ভাৱে লব। পিচ পৰা সম্প্ৰদায়ৰ উন্নতি কল্পে যদি কিবা ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰে তেন্তে দেশৰ হিতৈষী সকলে আনন্দহে প্ৰকাশ কৰা উচিত। দেশৰ লক্ষ, লক্ষ পিচপৰা সম্প্ৰদায়ৰ লোকৰ শিক্ষা, আৰ্থিক আৰু সমাজ ব্যৱস্থাক উন্নত কৰিবলৈ লোৱা চৰকাৰক সাম্প্ৰদায়িক বুলি আখ্যা দিছে। মই এই কথাত আচৰিত হৈছো। আজি যি সকলে দেশৰ জনসাধাৰণৰ উন্নতি কল্পে বিভিন্ন ৰাজনৈতিক পন্থা অৱলম্বন কৰিছে সমাজতন্ত্ৰ বা সমস্বত্ব প্ৰতিস্থা কৰিব খুজিছে সেই সকলে আপত্তি কৰা দেখিলে আৰু আচৰিত হওঁ। বিশেষকৈ গোস্বামী ডাঙৰীয়াক মই সন্মানৰ চকুৰে চাওঁ। তেখেত এজন উদীয়মান নেতা দেশৰ ভৱিষ্যত এনেকুৱা মানুহৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে—কিন্তু তেখেতৰ মুখৰ পৰা এনে মন্তব্য মই আশা কৰা নাছিলো।

আমি দেশ গঠন কৰিবলৈ ওলাইছো। এনে অৱস্থাত দলীয় মনোবৃত্তি আমাৰ থকা উচিত নহয়। দেশত এতিয়াও লক্ষ লক্ষ নিস্পেষিত, অৱহেলিত সম্প্ৰদায় আছে। শ্ৰীযুত দাস ডাঙৰীয়াই থিকেই কৈছে—অসমৰ কম-বেচি ৭৫ লাখ পিচপৰা সম্প্ৰদায়ৰ উন্নতি বিধান কৰিব নোৱাৰিলে অসমী আইৰ পিঠি পাতল নহয়। জনজাতি তপসিল ভক্ত সম্প্ৰদায়ক চৰকাৰে যেনেকৈ আগ বঢ়াই নিবৰ কাৰণে সুবিধা দিছে তেনেকৈ পিচ পৰা সম্প্ৰদায়কো আগ বাঢ়ি যাব পৰা সুবিধা চৰকাৰে দিব লাগিব। চৰকাৰৰ সদায় লক্ষ্য হোৱা উচিত হব—এই পাচ পৰি থকা সম্পদায় সমূহক কেনেকৈ আগবঢ়াই নিব পাৰো, কেনেকৈ তেওঁলোকক সুখত ৰাখিব পাৰো। আমি এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰক আনন্দেৰে ধন্যবাদ দিব খুজিছো যে তাৰলৈকে লক্ষ্য ৰাখি বিভিন্ন আচনি চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰিছে। Backward Class ৰ লোক সকলক অন্যান্য লোক সকলৰ সমান শাৰীলৈ আনিবৰ ব্যৱস্থাও চৰকাৰে লৈছে। ইয়াত সাম্প্ৰদায়িক মনোবৃত্তিৰ কথা উঠিব নোৱাৰে। এই ব্যৱস্থাৰ অসোৱাহ দেখুৱাই চৰকাৰক যদি কোনোৱে তীব্ৰ সমালোচনা কৰে তেন্তে কব লাগিব তেওঁ বিলাকেহে দেশত সাম্প্ৰদায়িকতাৰ বীজ মেলি দিব খুজিছে। এইবোৰ কথা ভাৰতীয় নেতা সকলে বিবেচনা কৰিছে। অসমৰো কংগ্ৰেছৰ নেতা সকলে বা অন্যান্য দলৰ নেতা সকলে বিবেচনা কৰিছে। আৰু তেখেত সকলে যি সহযোগীতা দিছে তাৰ বাবে তেওঁলোকক ধন্যবাদ নিদি নোৱাৰিলো। আজি অসম চৰকাৰে পিচপৰা সম্প্ৰদায়ৰ ছাত্ৰ সকলৰ বৃত্তিৰ বাবদ ৫ লাখ টকাৰ মঞ্জুৰী দিছে। তাৰ বাবদ অসমৰ লক্ষ লক্ষ পিচপৰা সম্প্ৰদায়ৰ লোকসকলে চৰকাৰৰ শলাগ লৈছে আৰু আজি পিচপৰা লোক সকলে অসম গৱণমেণ্টক ধন্যবাদ দিছে। চৰকাৰে পিচ পৰা সম্প্ৰদায়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শিক্ষাৰ বাবে ৫ লাখ টকা বাজেটত

ধৰি যি মহানুভৱতাৰ পৰিচয় দিছে সি চিৰকালৰ কাৰণে জিলিকি থাকিব। এই মানুহ বিলাকৰ উন্নতি সাধন কৰিবলৈ হলে আৰু বহু লাখ টকা খৰচ কৰিবলৈ চৰকাৰ ৰাজি হব লাগিব। ইয়াত আপত্তি কৰিব লগা কি আছে? মাননীয় গোস্বামী ডাঙৰীয়াই কোৱাৰ দৰে ইয়াত ব্ৰাহ্মন, কলিতা, মুছলমান, ইত্যাদি সাম্প্ৰদায়ক বাদ দি চৰকাৰে সাম্প্ৰদায়িক মনোভাৱ লৈ কাম কৰিছে বুলি কোৱাটো অন্যায় হৈছে। আনহাতে চাওক, পিচ পৰা সম্প্ৰদায়ৰ লোক সকলে কি ভাবিছে। সিদিনা পিচ পৰা সম্প্ৰদায়ৰ এম, এল, এ, সকলৰ এটা সজাতি দলে মুখ্য মন্ত্ৰীক দেখা কৰিছিল। তেওঁ বিলাকে মুখ্য মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক স্পষ্টই কৈছে যে আমালোকৰ ছাত্ৰই বৃত্তিৰ যি সুবিধা পাব তেনেকৈ উন্নত সম্প্ৰদায়ৰ দুখীয়া নিচলা ঘৰৰ ছাত্ৰয়ো তেনে সুবিধা পাব লাগিব। আমাক চৰকাৰে যেনেকৈ পাঁচ লাখ টকা দিছে তেনেকৈ মুছলমান, ব্ৰাহ্মণ, কলিতা, আদি সম্প্ৰদায় সমূহৰ দুখীয়া ছাত্ৰকো দুই লাখ টকাৰ বৃত্তি দিব লাগিব। তেতিয়াহে আ।ম সন্তোষ পাম। উন্নত সম্প্ৰদায় হলেও তেওঁ বিলাকৰ মাজত বহুতো দুখীয়া মানুহ আছে আমাৰ লগতে তেওঁ বিলাককো আগুৱাই নিব লাগিব। পিচপৰা সম্প্ৰদায়ৰ লোক সকলে কেৱল নিজৰ কথাই চিন্তা কৰা নাই।

Mr. SPEAKER: The House stands adjourned for to-day. Shri Hari Narayan Barua will continue his speech on Friday, the 11th March 1960.

Adjournment

The Assembly was then adjourned till 10 A.M. on Thursday, the 10th March, 1960.

R. N. BARUA,
Secretary, Assam Legislative
Assembly.

A G P (L A) 47/61—225—7-6-61.